

Nr 168. Delårsbokslut och helårsprognos 2011 för Uppsala kommun och kommunkoncern

(KSN-2011-0380)

Kommunfullmäktige

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att godkänna delårsbokslutet per 31 augusti 2011 för Uppsala kommun och kommunkoncernen, samt

att fastställa resultat- och balansräkningar för Uppsala kommun och kommunkoncernen enligt *bilaga 1*.

Anmäls att kommunstyrelsen för egen del beslutat

att anmäla helårsprognosen för 2011 upprättad per 31 augusti till kommunfullmäktige,

att uppmana de nämnder som prognostiserat underskott att fortsatt arbeta mot ekonomi i balans, samt

att uppdra åt kommunledningskontoret att månatligen följa de nämnder och styrelser som aviserat negativa årsresultat i sin prognos.

Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson, Irene Zetterberg (alla S), Maria Gardfjell, Frida Johnsson (båda MP) och Emma Wallrup (V) reserverar sig enligt *bilaga 2*, utsändes separat.

Uppsala den 9 november 2011

På kommunstyrelsens vägnar

Mohamad Hassan/Astrid Anker

I avgörandet deltagande: Cecilia Forss, Liv Hahne, Magnus Åkerman, Sofia Spolander (alla M), Mohamad Hassan, Peter Nordgren (båda FP), Stefan Hanna, Karin Ericsson (båda C), Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson, Irene Zetterberg (alla S), Maria Gardfjell, Frida Johnsson (båda MP) och Emma Wallrup (V).

Dessutom närvarande: Mats Gyllander, Chris-

topher Lagerqvist, Fredrik Ahlstedt (alla M) och Milischia Rezai (S).

Ärendet

Underlag med delårsbokslut per augusti och årsprognos för Uppsala kommun och kommunkoncernen redovisas enligt *bilaga 1*, utsändes separat.

Periodens redovisade resultat är 250 (354) miljoner kronor för Uppsala kommun och 425 (413) miljoner kronor för kommunkoncernen. Värden inom parentes avser föregående års redovisade resultat för motsvarande period.

Helårsresultatet prognostiseras till 41 (167) miljoner kronor för Uppsala kommun. Prognosen fördelar sig med 21 miljoner kronor för kommunstyrelsen, 23 miljoner kronor för uppdrags-nämnderna, -20 miljoner kronor för produktionsstyrelserna samt 17 miljoner kronor för finansförvaltningen. Negativa prognoser har lämnats av utbildnings- och arbetsmarknads-nämnden med -18 miljoner kronor, socialnämnden för barn och unga med -5 miljoner kronor, nämnden för vuxna med funktionshinder med -4 miljoner kronor, gatu- och trafiknämnden med -20 miljoner kronor, fastighetsnämnden med -9 miljoner kronor, överförmyndarnämnden med -0,5 miljoner kronor, styrelsen för vård och bildning med -21 miljoner kronor samt produktionsnämnden för självstyrande kommunala skolor med -4 miljoner kronor. I prognosen ingår exploateringsvinster om 17 miljoner kronor.

Prognostiserat resultat i Uppsala kommun motsvarar 0,5 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning, att jämföra med en uttalad målsättning om minst 1 procent.

Pensionskostnaderna prognostiseras till 431 miljoner kronor vilket innebär en negativ budgetavvikelse med 36 miljoner kronor. I prognosen ingår inte effekten av sänkt diskonteringsränta vilket blev känt först i oktober. Sänkningen innebär att storleken på Uppsala kommuns pensionskulda ökar, vilket ger en negativ effekt på helårsresultatet i storleksordningen 50 mnkr.

För Uppsala Stadshus med dotterbolag prognostiseras resultatet till 1 676 (58) miljoner kronor. Resultatandelen från delägda bolag

förväntas uppgå till -4 (-3) miljoner kronor. Den sammanvägda prognosen för resultatet i kommunkoncernen, med hänsyn tagen till eliminerings mellan företagen, förväntas till 1 788 (242) miljoner kronor. Under perioden finns jämförelsestörande poster, en mycket omfattande dessutom genom affären mellan Uppsala AB och Bostadsaktiebolaget Dombron. Prognostiserat resultat rensat för jämförelsestörande poster är 20 (229) miljoner kronor för Uppsala kommun, -76 (0) miljoner kronor för Uppsala Stadshus AB med dotterbolag samt -4 (-3) miljoner kronor för delägda företag. Det sammanvägda resultatet för kommunkoncernen, med hänsyn tagen till jämförelsestörande poster, är -42 (246) miljoner kronor.

Föredragning

En slutsats av periodens resultat är att nuvarande nettokostnadsutveckling om 6,6 procent inom Uppsala kommun inte är långsiktigt hållbar. En dämpning av kostnadsutvecklingen är nödvändig inför 2012, åtgärder har redan vidtagits på såväl politisk nivå som tjänstemannanivå. Vaksamhet krävs även kring förändringar i utvecklingen av skatteunderlaget föranlett av vikande global konjunktur och finansiell oro. Finansiering av pensionsskulden är en ytterligare faktor som påverkar Uppsala kommuns långsiktiga förutsättningar. Kommunledningskontoret har som konsekvens för avsikt att intensifiera arbetet med förnyelse av kommunens resursfördelningsmodell.

Samtliga nämnders kommentarer till sina respektive bokslut och årsprognos finns i akten samt hos kommunstyrelsens sekreterare.

KF 2011-11-28 Nr 168

Uppföljning per augusti 2011

Delårsbokslut och helårsprognos

Innehåll

Sammanfattning	3
Finansiell analys	4
Uppdragsnämndernas verksamhet	8
Verksamhet i styrelseform	20
Verksamhet i bolagsform	21
Resultaträkningar	25
Kassaflödesanalys	26
Balansräkningar	27
Noter	28
Resultat per nämnd	32
Resultat per bolag	33
Nettoinvesteringar per nämnd	34

Sammanfattning

Kommunens resultat för perioden januari till augusti 2011 uppgår till +250 mnkr, en försämring med 104 mnkr jämfört med motsvarande period 2010. Helårsprognosen visar på ett överskott om 41 mnkr, varav 21 mnkr är realisationsvinster. Prognosen innebär att kommunfullmäktiges målsättning om ett resultat på 1,0 procent av skatter och kommunalekonomisk utjämning inte uppnås.

Av totalt 46 inriktningsmål bedöms 28 kunna uppnås under året eller vara på väg att uppnås. Tre av målen bedöms inte kunna uppnås medan uppfyllelsen för 15 av målen är svår att bedöma.

Skatter och kommunalekonomisk utjämning förväntas bli 123 mnkr högre än budget, samtidigt beräknas den totala nettokostnaden överskrida budget med 167 mnkr. De interna intäkterna från PO-pålägget räcker inte längre för att finansiera kostnaderna för arbetsgivaravgifter och ökande pensioner då en allt större del av välfärdstjänsterna utförs av privata aktörer. Denna obalans svarar för merparten av budgetöverskridandet.

Årets nettokostnader ökar i snabbare takt än skatteintäkterna, vilket inte är förenligt med god ekonomisk hushållning. Nettokostnadsökningen försvårar dessutom den kostnadsanpassning som krävs inför 2012 då skatterna förväntas öka med mindre än 3 procent.

Prognosen har inte beaktat effekterna av den förändrade diskonteringsräntan som blev känd i början av oktober. Denna kommer att belasta resultatet med en engångskostnad i storleksordningen 70 mnkr. Beaktar man dessutom osäkerheterna i nämndernas prognoser och risken att skatteprognosen revideras ner överväger sannolikheten att kommunens resultat blir sämre än vad föreliggande prognos indikerar.

Resultatet för kommunkoncernen beräknas uppgå till +1 788 mnkr, varav 1 830 mnkr är reavinster och nedskrivning. När de jämförelsestörande posterna räknas bort blir resultatet -42 mnkr till följd av att några bolag räknar med stora negativa resultat. Till följd av Uppsalahemkoncernens fastighetsaffär med Dombroon minskar kommunkoncernens totala låneskuld och soliditeten förbättras.

Finansiell analys

Kommunens resultat i prognosen per augusti är +41 mnkr, varav 21 mnkr är reavinster. Målsättningen om ett resultat på 1,0 procent av skatteintäkterna uppnås inte, men självfinansieringsgraden är i linje med budget. För kommunkoncernen prognostiseras ett samlat resultat på +1 788 mnkr, eller -42 mnkr när 1 830 mnkr i reavinster och nedskrivningar räknas bort. Nettokostnaderna i kommunen beräknas bli 167 mnkr mer än budgeterat samtidigt som skatter och kommunalekonomisk utjämning blir 123 mnkr högre än budget.

Den finansiella analysen ska identifiera finansiella möjligheter och problem för att därigenom klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning i enlighet med kommunallagen.

Resultatet i kommunen beräknas inte nå upp till kommunfullmäktiges målsättning och nettokostnaderna ökar mer än budgeterat. En förklaring till avvikelserna är att interna intäkter från PO-pålägg inte räcker för att finansiera arbetsgivaravgifter och pensionskostnader, som det var planerat i budgeten. Kommunens medarbetare, som utgör underlaget för intäkterna, har minskat under flera år vartefter välfärdstjänster överförts till privata utförare. Denna trend tillsammans med ökande kostnader för pensioner ställer krav på en annan finansiering av pensionerna i budgeten.

Årets nettokostnader ökar i snabbare takt än skatteintäkterna, vilket är oförenligt med god ekonomisk hushållning. Årets ökningstakt av nettokostnaderna är ännu mer oroande när verksamheterna tvingas anpassa sina kostnader till 2012 års skatteintäktsökning på under 3 procent.

Prognosen har inte beaktat effekterna av den förändrade diskonteringsräntan som blev känd i början av oktober. Denna kommer att belasta resultatet med en engångskostnad i storleksordningen 70 mnkr. Det finns därtill risk att årets resultat i kommunen blir sämre än prognosen visar om skatteprognosen revideras ner. Beaktar man dessutom osäkerheterna i nämndernas prognoser överväger sannolikheten att kommunens resultat blir sämre än vad föreliggande prognos indikerar.

För kommunkoncernen beräknas resultatet bli negativt när reavinster och nedskrivningar räknas bort. Detta till följd av att några bolag väsentligt överskrider sina budgetar.

Resultat och kapacitet

Lägsta resultatet i kommunen sedan 2003

Årets resultat	Prognos		
	2009	2010	2011
Årets resultat (mnkr)	202	167	41
Resultat exkl extraordinära poster	202	334	41
Årets resultat ¹ / skatter och kommunalekonomisk utjämning (%)	2,5	3,9	0,5

¹ 2010 exklusive bidrag till statlig infrastruktur

Resultatet i delårsbokslutet per augusti är +250 mnkr, ett resultat som är 104 mnkr lägre än förra året.

Helårsprognosen indikerar ett resultat för året på +41 mnkr vilket, om det faller in, blir det lägsta resultatet i kommunen sedan 2003. Tumregeln för god ekonomisk hushållning är ett resultat på minst 2 procent av skatter och kommunalekonomisk utjämning, en nivå som kommunens resultat har legat över varje år sedan 2004. Årets prognostiserade resultat uppgår till 0,5 procent och når inte upp till tumregeln och inte heller till målsättningen i budgeten på 1,0 procent. Resultatet beräknas bli 45 mnkr sämre än vad som budgeterats, men då utgår prognosen från att den budgeterade utdelningen på 30 mnkr från AB Uppsala Kommuns Industrihus inte kommer att tas i anspråk.

Sex uppdragsnämnder räknar inte med att kunna uppnå ekonomi i balans under året; utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden för barn och unga, nämnden för vuxna med funktionshinder, gatu- och trafiknämnden, överförmyndarnämnden samt fastighetsnämnden då reavinsterna räknats bort. Dessa nämnders underskott uppgår i prognosen totalt till 56 mnkr exklusive reavinster. Barn- och ungdomsnämnden och äldrenämnden prognostiserar båda stora överskott; 25 respektive 28 mnkr. Övriga uppdragsnämnder räknar tillsammans med överskott på 6 mnkr, och kommunstyrelsen prognostiserar tillsammans med valnämnden och namngivningsnämnden +22 mnkr.

Styrelsen för teknik och service prognostiserar ett positivt resultat på 5 mnkr, medan Styrelsen för vård och bildning och produktionsnämnden för självstyrande kommunala skolor räknar med negativa

resultat på 21 respektive 4 mnkr. Av Styrelsen för vård och bildnings underskott är närmare 18 mnkr nyttjande av ackumulerat resultat, till största delen för att täcka omställnings- och avvecklingskostnader inom grundskolan och gymnasieskolan.

Finansförvaltningens prognos är +17 mnkr, vilket är 39 mnkr sämre än budgeten om utdelningen från AB Uppsala Kommuns Industrihus räknas bort. Resultatförsämringen beror delvis på ökande kostnader för pensioner och vinterväghållning, samt lägre interna intäkter än budgeterat.

Kommunkoncernens prognostiserade resultat är +1 788 mnkr. Av resultatet avser +41 mnkr Uppsala kommun, +1 676 mnkr Uppsala stadshuskoncern och 4 mnkr de delägda bolagen. I det prognostiserade resultatet inryms stora reavinster, bland annat från en fastighetsaffär som Uppsalahemkoncernen gör med Dombrom. Uppsala Konsert & Kongress AB, AB Uppsalabuss och Uppsala Kommuns Industrihuskoncernen räknar med resultat som är väsentligt sämre än budget. Rensat för nedskrivningar och reavinster är kommunkoncernens resultat negativt, -42 mnkr, och därmed inte tillräckligt för att inflationsskydda det egna kapitalet.

Bättre men osäker skatteunderlagstillväxt

Skatte- och nettokostnadsutveckling (förändring i procent)	Prognos		
	2009	2010	2011
Skatter och kommunalekonomisk utjämning	2,1	5,7	3,9
Verksamhetens nettokostnader	2,5	4,1	7,7
Nettokostnader justerade med jämförelsestörande poster	4,1	4,0	6,6

Intäkterna från skatter och kommunalekonomisk utjämning förväntas öka med 3,9 procent jämfört med föregående år. Den senaste prognosen från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) aviserar en skatteunderlagstillväxt på 2,8 procent jämfört med de 1,6 procent som låg till grund för budgeten. Detta innebär att skatteintäkterna beräknas bli 123 mnkr högre än budgeterat. Merparten av den stora ökningen 2010 berodde på det tillfälliga konjunkturstödet som gav 189 mnkr. Det tillfälliga stödet ersattes av att den kommunalekonomiska utjämningen utökades, vilket för Uppsalas del ger 70 mnkr 2011.

Sedan SKL:s prognos från augusti har utsikterna för utvecklingen av den svenska ekonomin försämrats. I budgetpropositionen förutses en lägre löneökningstakt, vilket kan innebära en nedrevidering av skatteintäkterna i SKL:s nästa prognos.

Nettokostnader högre än budgeterat

Verksamhetens nettokostnader beräknas i prognosen öka med 6,6 procent jämfört med föregående år när justering gjorts för jämförelsestörande poster. Den budgeterade nettokostnadsnivån är 4,5 procent högre än föregående års bokslut, men i prognosen överskrids budgeten med 167 mnkr. Prognosen rymmer dock ett antal poster som inte ingick i eller underskattades i kommunfullmäktiges budget.

De interna intäkterna från PO-pålägget beräknas bli 77 mnkr lägre än vad som budgeterats. Samtidigt beräknas kostnaderna för arbetsgivaravgifter och pensioner, som PO-pålägget ska täcka, bli 23 mnkr högre än budgeterat. Dessa poster svarar för 100 mnkr av budgetavvikelsen.

Prognosen innehåller ett underskott för vinterväghållning på totalt 51 mnkr. Detta och produktionsnämndernas resultat på -20 mnkr är ytterligare avvikelser från kommunfullmäktiges budget.

Bekymmersamt kostnadsläge inför 2012

Uppdragsnämndernas samlade nettokostnader förväntas rymmas inom ramen för kommunfullmäktiges budget. Utrymmet för kostnadsökningar i budgeten skiljer sig emellertid mellan de olika verksamheterna. Vissa verksamheter fick betydande resursförstärkningar med kostnadsökningar, som på lång sikt riskerar att bli ohållbara, som följd. Till exempel fick äldreomsorg, förskola, arbetsmarknadsåtgärder och kollektivtrafik i genomsnitt en förstärkning med 11 procent jämfört med bokslut 2010. Prognosen för dessa verksamheter visar på en genomsnittlig nettokostnadsökning på 8 procent.

Nettokostnaderna för infrastruktur och stadsutveckling beräknas öka med 9 procent jämfört med föregående år och utrymmet i budget på 7 procent överskrids. Individ- och familjeomsorgen räknar med en kostnadsökning på 33 mnkr eller 4 procent men budgeten överskrids med 52 mnkr eftersom budgeten var lägre än föregående års utfall.

Enligt den senaste prognosen för skatteintäkterna förväntas de öka med 3,9 procent 2011 och med 2,7 procent 2012. Denna skatteutveckling är betydligt lägre än årets prognostiserade nettokostnadsökning på 6,6 procent. Årets nettokostnadsökning innebär också ett högt kostnadsläge inför nästa år då skatteutvecklingen förväntas bli svagare. Bedömningen från regeringen är att kommunsektorn kommer att minska sin konsumtion med 0,4 procent 2012.

Kommunkoncernens nettokostnader, rensade för jämförelsestörande poster, väntas öka med 7,2 procent jämfört med 2010. Orsaken till att nettokostna-

derna i kommunkoncernen ökar mer än i kommunen är att några av bolagen i stadshuskoncernen har nettokostnader som är väsentligt högre än föregående år.

Ökad investeringsnivå

Investeringar och självfinansieringsgrad	2009	2010	Prognos 2011
Nettoinvesteringar (mnkr)	489	559	688
Skattefinansierade investeringar/skatter och kommunalekonomisk utjämning (procent)	6	7	8
Självfinansieringsgrad skattefinansierade investeringar (procent)	100	93	60

Årets investeringar beräknas uppgå till 688 mnkr vilket är 129 miljoner mer än föregående år och motsvarar 8 procent av skatter och kommunalekonomisk utjämning. Av årets budget på 1 100 mnkr, inklusive pågående projekt från föregående år, kommer därmed 413 mnkr inte att användas under året. Omkring 300 miljoner kronor räknar nämnderna med att föra över till nästa år.

I den långsiktiga planeringen finns ett mål om att självfinansieringsgraden ska uppgå till minst 75 procent. För perioden 2009 till 2011 finansieras investeringarna till 85 procent med egna medel. Årets prognostiserade resultat och avskrivningar bidrar till att finansiera investeringarna till 60 procent, vilket kan jämföras med beräkningen i IVE på 57,6 procent. Självfinansieringsgraden minskar jämfört med tidigare år huvudsakligen till följd av det låga resultatet.

Investeringarna för kommunkoncernen väntas uppgå till 1 854 mnkr och är därmed i nivå med de 1 840 mnkr som redovisades förra året. Bolagens investeringar ligger kvar på en förhållandevis hög nivå, 1 166 mnkr, och avser bland annat nyproduktion av bostäder, om- och tillbyggnad av Gottsunda centrum, byggnation av multihall, inköp av bussar samt investeringar i överföringsledning.

Förbättrad soliditet i kommunkoncernen

Soliditet (procent)	2009	2010	Prognos 2011
Soliditet	54	54	54
Tillgångsförändring	-2	3	0
Förändring av eget kapital	3	3	1
Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt	18	20	20

Soliditeten i kommunen kommer enligt prognosen inte att förändras under året. Tillgångarna kommer inte heller att förändras – den tillgångsökning som årets nyinvesteringar och ökade vidareutlåning svarar för balanseras av exploateringsinkomster och minskade likvida medel i samma utsträckning.

Soliditeten är lägre i kommunkoncernen än i kommunen. Anledningen är att bolagens investeringar

lånefinansieras i högre grad. Soliditeten förväntas dock öka med 10 procentenheter jämfört med 2010 och bli 46 procent. Detta är huvudsakligen en effekt av den fastighetsaffär som görs med Dombro och som genererar en stor reavinst som stärker det egna kapitalet.

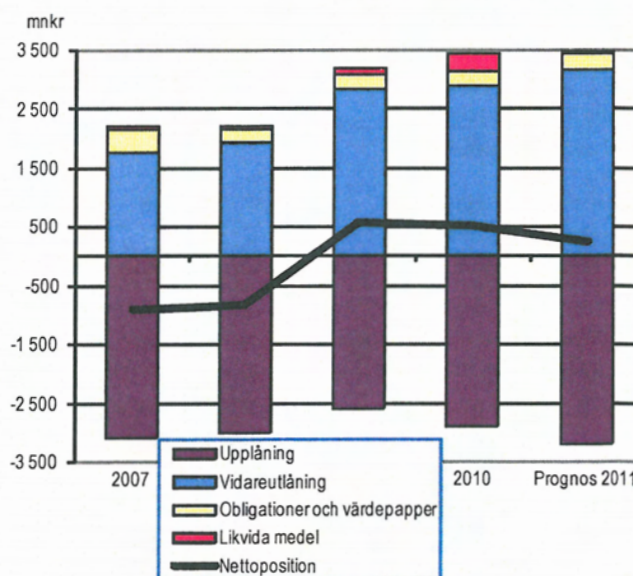
Risk och kontroll

Oförändrad skuldsättningsgrad

Skuldsättningsgrad (procent)	2009	2010	Prognos 2011
Skuldsättningsgrad	46	46	46
varav avsättningsgrad	4	4	-
varav kortfristig skuldsättningsgrad	28	26	-
varav långfristig skuldsättningsgrad	14	16	-
Skuldsättningsgrad inkl. samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt	82	80	80

Skuldsättningsgraden beräknas bli oförändrad 46 procent. En viss omfördelning har skett från kortfristiga till långfristiga skulder på grund av bättre ränteläge. De långfristiga ökar från 16 till 19 procent och de kortfristiga minskar från 26 till 23 procent.

Fortsatt positiv nettoposition i kommunen

Nettopositionen – skillnaden mellan upplåning, utlåning och placering – beräknas under året minska från 524 mnkr till 242 mnkr vid årets utgång.

I delårsbokslutet var nettopositionen 443 mnkr, men då hade enbart 40 procent av årets prognostiserade investeringar genomförts. Drygt 400 mnkr återstår att investera.

Till skillnad från Uppsala kommun har kommunkoncernen en negativ nettoposition, det vill säga en nettolåneskuld. Skulden minskar med nästan 500 mnkr jämfört med föregående år, från drygt 6 000 mnkr till

cirka 5 500 mnkr. Fastighetsaffären med Dombrom innebär att lån på drygt 1 700 mnkr kan lösas. Samtidigt ökar lånen i vissa av de övriga bolagen i samband med större investeringar.

Sänkt ränta ger engångskostnad

Pensionsåtagande (miljoner kronor)	2009	2010	Prognos 2011
Pensionsförpliktelser i balansräkningen	612	667	707
Pensionsförpliktelser som ansvarsförbindelser	3 980	3 843	3 928
Medel placerade för att möta pensionsutbetalningar	243	252	262
Reserverat för pensioner, ej placerat	245	315	315

Enligt KPA:s prognos beräknas pensionsåtagandet till totalt 4 635 mnkr vid årsskiftet. Årets kostnader för pensioner beräknas enligt den senaste prognosen från KPA uppgå till 431 mnkr.

Efter att KPA:s prognos gjordes har diskonteringsräntan som används för att beräkna nuvärdet av kommunens pensionsskuld sänkts med 0,75 procentenheter. Räntesänkningen beräknas öka kommunernas pensionsskulder med mellan 9 och 11 procent och ansvarsförbindelser med mellan 7 och 8 procent. Ökningen av pensionsskulden innebär för Uppsalas del en engångskostnad i storleksordningen 70 mnkr. Denna kostnad finns inte upptagen i prognosen, men kommer sannolikt att belasta 2011.

Känslighetsanalys och prognossäkerhet

Känslighetsanalys (miljoner kronor)	
Lönekostnadsförändring 1 procent	± 50
Bruttokostnadsförändring 1 procent	± 110
Nettokostnadsförändring 1 procent	± 90
Ränteförändring nettofordran 1 procentenhet	± 2
Ränteförändring låneskuld 1 procentenhet	± 30
Förändring i inflation 1 procentenhet	± 50
Generell avgiftsförändring 1 procent	± 5
Förändrad utdebitering med 1 krona	± 360
Skatteunderlagsförändring 1 procent	± 80

Tabellen ovan visar hur stora konsekvenser förändringar av olika faktorer får på kommunens resultat. Känsligheten kan sägas vara hög, särskilt för förändringar i det kortsiktigt opåverkbara skatteunderlaget.

Även för kommunkoncernen är känsligheten hög. Framför allt gäller detta känsligheten för räntesvängningar då skuldsättningsgraden är relativt hög.

Prognosen för kommunen innehåller flera osäkerhetsfaktorer. En högre arbetslöshet till följd av en djupare ekonomisk nedgång utgör en risk för att kostnaderna för försörjningsstöd ökar. Det finns också osäkerheter i hur kostnaderna för personer med funktionsnedsättning utvecklas. Anpassning av bemanningen inom grundskolan och gymnasieskolan, underhållsbehovet i kommunens fastigheter samt väderberoende kostnader uppges också vara osäkerhetsfaktorer. Enligt nämndernas riskbedömningar kommer resultatet att ligga inom spannet -17 till +95 mnkr, då osäkerheterna i prognosen uppskattas till -58 mnkr eller +55 mnkr.

Prognosen har inte beaktat effekterna av den förändrade diskonteringsräntan som blev känd i början av oktober. Denna kommer att belasta resultatet med en engångskostnad i storleksordningen 70 mnkr. Till detta ska läggas risken att skatteprognosen revideras ner. Sammantaget överväger sannolikheten att kommunens resultat blir sämre än vad föreliggande prognos indikerar.

Uppdragsnämndernas verksamhet

För perioden januari till augusti redovisar uppdragsnämnderna tillsammans med kommunstyrelsen och valnämnden ett överskott på 89 mnkr, varav 6 mnkr är reavinster. För helåret prognostiseras ett överskott på 41 mnkr, varav 21 mnkr från reavinster. Den gångna vinterns snö och kyla samt verksamheter-
na ekonomiskt bistånd och vård och omsorg om vuxna funktionshindrade svarar för betydande underskott. Äldreomsorgen och den pedagogiska verksamheten visar överskott. 28 inriktningsmål bedöms kunna uppnås under året eller vara på väg att uppnås. 3 mål bedöms inte kunna uppnås, medan uppfyllelsen är svår att bedöma för 15 av målen.

POLITISK VERKSAMHET, KOMMUNLEDNING OCH GEMENSAM VERKSAMHET

Inriktningsmål: Driftkostnader, räntekostnader och avskrivningar för gjorda investeringar ska rymmas i kommunens driftbudget och ekonomin ska vara i balans.

Måluppfyllelsen är svårbedömd

Enligt prognosen per augusti uppnår Uppsala kommun ett överskott på 41 mnkr, men uppnår inte kommunfullmäktiges mål om ett överskott på 1,0 procent av skatter och kommunalekonomisk utjämnings. Ett flertal uppdragsnämnder prognostiserar underskott: Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden för barn och unga, nämnden för vuxna med funktionshinder, gatu- och trafiknämnden, fastighetsnämnden, överförmyndarnämnden. Styrelsen för vård och bildning och produktionsnämnden för självstyrande skolor redovisar också negativa resultat.

Nettokostnadsökningen överstiger tillväxten av skatteintäkterna och pensionsåtagandet gör allt större anspråk på kommunens resurser. Utifrån denna utveckling blir det svårt att bedöma om kommunen har en ekonomi i balans.

Inriktningsmål: Kommunens e-tjänster ska fortlöpande utvecklas och erbjudas invånarna. Alla kommunal enheter ska eftersträva digitalisering av ärendehantering, information och blanketter samt elektroniska ansökningar.

Målet kommer att uppnås

Ett centralt projekt driver på arbetet. Flera nämnder visar på konkreta exempel på hur e-tjänster utvecklas. En kommungemensam arena ska etableras för informationsutbyte och informationsstyrning inom IT. Flera nämnder planerar e-tjänster för genomförande nästa år.

Inriktningsmål: För att öka kreativiteten, kvaliteten och effektiviteten ska all kommunal verksamhet där så är möjligt, konkurrensutsättas.

Målet kommer inte att uppnås

Några nämnder redovisar ökad konkurrensutsättning. Ett flertal nämnder har antagit konkurrensplaner och verkställer upphandlingar utifrån dessa, och några uppger också att de uppsatta målen uppnås. Fritids- och naturvårdsnämnden uppger att de arbetar med konkurrensutsättning men inte kommer att nå sin målsättning om andelen konkurrensupphandlade verksamheter. Kulturnämnden uppger att ingen verksamhet har konkurrensutsatts.

Inriktningsmål: Nämnderna ska i aktiv samverkan inom och utom kommunen bryta människors utanförskap. Frivilligsektorn och näringslivet är viktiga parter i arbetet att bryta utanförskap

Målet kommer att uppnås

Inom kommunens verksamheter pågår arbetet med att bryta utanförskapet. Flera nämnder visar konkreta exempel på detta. Socialbidragsverksamheten samverkar med myndigheter, organisationer, kommunala verksamheter och föreningar för att öka möjligheterna för människor att bli självförsörjande. För att stärka gymnasieelevers kunskaper om arbetslivet samarbetar skolor, arbetsförmedlingen och näringslivet. Flera nämnder samverkar med och ger ekonomiskt bidrag till ideella organisationer som ger stöd till utsatta människor och människor i utanförskap. En minoritetspolicy antogs i maj 2011.

Inriktningsmål: Serviceutbudet ska kvalitetssäkras.

Målet kommer att uppnås

Brukarundersökningar, kvalitetsredovisningar och utvärderingar förekommer inom flera områden. Flera nämnder uppger att system för kvalitetssäkring är under utveckling eller införande. Men begreppet kvalitetssäkring är inte definierat, till exempel hänvisar flera nämnder till avtal.

Inriktningsmål: Alla möjligheter att använda öppna källkoder ska tas tillvara.

Målet kommer inte att uppnås

De centrala styrdokumenterna inom IT-området ses över och frågan om källkoder tas upp där.

Inriktningsmål: Planeringen av lokaler för den pedagogiska verksamheten ska ske långsiktigt och på ett sådant sätt att full behovstäckning uppnås och så att lokalöverskott inte uppstår. Kostnadseffektiva lösningar med flexibla användningsområden ska eftersträvas.

Målet kommer inte att uppnås

Kommunfullmäktige har tagit beslut om ansvarsfördelning och om en hyresmodell. Fastighetsnämndens målsättning för avvecklingstid vid lokalöverskott uppnås inte. Arbete med strategisk planering har påbörjats. Flexibla lösningar i nybyggnation finns enligt generella program för pedagogiska lokaler. Med det nya kontoret för samhällsutveckling skapas bättre förutsättningar för samarbete kring dessa frågor.

Inriktningsmål: Invånarna erbjuds en hög servicegrad genom tydliga processer i och mellan verksamheterna.

Målet kommer att uppnås

Nämnderna bedriver ett utbrett samarbete mellan myndigheter och verksamheter inom kommunen. Processkartläggningar görs av flera nämnder. Det sker en kartläggning av de tjänster för kundtjänst/felanmälan som finns i kommunen. Ett förslag på tydligare och mer tillgängliga tjänster levereras i slutet av året och kan införas 2012.

Inriktningsmål: Uppsala kommun ska genom medarbetares ökade ansvar och delaktighet upplevas som en bra och framstående arbetsgivare.

Måluppfyllelsen är svårbedömd.

Nämnderna redovisar olika åtgärder för att uppnå målet, till exempel ökat medinflytande för medarbetarna i förändrings- och utvecklingsprocesser, processinriktat arbetssätt, utbildningsinsatser för att förbättra karriärmöjligheter för medarbetarna och strävanden att uppnå mångfald och jämställdhet i organisationen. Underlagen för uppföljning ger en god indikation på ett aktivt och främjande arbete för medinflytande, men sammantaget ger inte underlagen tillräckligt med information för att bedöma måluppfyllelsen.

Inriktningsmål: Sjukfrånvaron bland kommunens medarbetare ska fortsätta att minska.

Målet är på väg att uppnås

Den samlade redovisningen visar att sjukfrånvaron beräknas stanna på en oförändrad låg nivå, alternativt minska marginellt.

Inriktningsmål: Alla medarbetare i Uppsala kommun ska känna sig trygga i sin arbetsmiljö.

Målet är på väg att uppnås

Nämnderna visar att aktivt arbete pågår för att främja medarbetarnas trygghet i arbetsmiljön. Verksamheterna utarbetar rutiner för att förbättra arbetsmiljön och förebygga risker om hot och våld på arbetsplatserna. Uppföljningsunderlagen ger en god bild av ett aktivt och främjande arbete för medarbetarnas trygghet i arbetsmiljön.

Inriktningsmål: Uppsala kommun som arbetsgivare ska vara en förebild vad gäller att se till medarbetarnas kompetens oavsett ålder.

Måluppfyllelsen är svårbedömd.

En kommungemensam arbetsgivarpolicy ska antas och vara implementerad vid utgången av 2011. Det ska även utarbetas en strategi för personalförsörjning inför generationsväxling.

Flertalet nämnder saknar strategier för systematiskt arbete med att tillvarata medarbetarnas kompetens. Senast genomförda medarbetarundersökning visar att medarbetarnas upplevelser av möjligheterna till karriärutveckling får lägre betyg än andra områden i medarbetarundersökningen och att det därmed är ett förbättringsområde för kommunen.

Kommunstyrelsen har kompletterat uppföljningen genom att fråga nämnderna hur de använt resultaten från medarbetarundersökningen; vilka förbättringsområden de prioriterat, vilka åtgärder som vidtagits samt vilka resultat och effekter som förväntas av de vidtagna åtgärderna. Svaren ger stöd för ett aktivt och målinriktat arbete med karriärutveckling, samarbete, effektivitet och trivsel. Flera nämnder uttrycker dock att effekter förväntas på längre sikt, därmed blir måluppfyllelsen svårbedömd.

Inriktningsmål: Uppsalaborna upplever att kommunens medarbetare har god kompetens, är effektiva och serviceinriktade.

Måluppfyllelsen är svårbedömd.

Vissa nämnder har genomfört eller kommer att genomföra riktade kundundersökningar medan andra nämnder har låtit genomföra NKI-mätningar (nöjd-kund-index) och kunde också redovisa goda resultat från sådana mätningar. Andra nämnder saknar dock uppföljningsrutiner för att mäta målet. Sammantaget innebär det att måluppfyllelsen är svårbedömd.

Ekonomiskt utfall

	Bokslut 2010	Budget 2011	Prognos 2011
Nettokostnader (mnkr)	297	299	298

För helåret förväntas kommunens politiska verksamhet tillsammans med kommunledning och gemensam verksamhet kosta 298 mnkr, vilket är 1 mnkr lägre än budget.

De flesta nämnderna räknar med budget i balans eller positivt resultat för den politiska verksamheten. Undantagen är socialnämnden för barn och unga, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och fastighetsnämnden som prognostiserar underskott. Kostnaderna för politiska sekreterare och för administration kring vigslar blir lägre än budgeterat. Överförmyndarnämnden prognostiserar underskott på 0,5 mnkr, vilket framför allt beror på engångskostnader i samband med övergång till överförmyndarsamverkan med fem av länets kommuner. Jämfört med 2010 beräknas nettokostnaden för politisk verksamhet bli 3 miljoner högre vilket beror främst på nya ersättningsbestämmelser för mandatperioden samt kostnader för nyvald utbildning.

För kommunledning och gemensam verksamhet väntas nettokostnaderna bli 0,5 mnkr högre än budget. Här ingår lokalförsörjning som prognostiserar nettokostnader som överskrider budget med 9 mnkr. Den gångna vinterns snö och kyla innebär att kostnaderna för fastighetsunderhåll och konsumtionsavgifter (el, olja och fjärrvärme) beräknas bli 23 mnkr högre än planerat. Därtill väntas kostnaderna för övrigt fastighetsunderhåll överskrida budget med 14 mnkr. De högre kostnaderna uppvägs delvis av att räntor och avskrivningar väntas bli 28 mnkr lägre då investeringar flyttats fram till kommande år.

Det finns ytterligare ett antal poster som sammantaget beräknas innebära drygt 10 mnkr i lägre kostnader. Detta innefattar bland annat ej utnyttjade medel för omställning av verksamheter, lägre kostnader avseende medfinansiering av EU-projekt, ofördelade medel som inte kommer att tas i anspråk fullt ut samt lägre kostnader till följd av ett omförhandlat avtal för företagshälsovård.

INFRASTRUKTUR, STADSUTVECKLING, SKYDD MED MERA

Inriktningsmål och måluppfyllelse

Inriktningsmål: Uppsala ska senast 2014 vara en av landets mest attraktiva företagarkommuner. I relevanta mätningar ska kommunen rankas som en av

landets främsta företag- och näringslivsvänliga kommuner.

Målet kommer att uppnås

Kommunstyrelsen har under året beslutat vilka rankingar som ska användas för att bedöma måluppfyllelsen. I de senast utförda mätningarna har kommunen förbättrat sitt resultat i fyra av fem rankingar. Bland de 34 största kommunerna ligger Uppsala på plats sju och siktar på plats fyra senast 2015.

Den kommande omorganisationen då ett samhällsbyggnadskontor inrättas, med avsikt att kunna ge ökad effektivitet och bättre service till kommuninvånare och företag, kan komma att förbättra kommunens ställning som företagarkommun.

Inriktningsmål: Uppsala kollektivtrafik ska fördubblas till 2020, enligt fördubblingsprojektet.

Måluppfyllelsen är svårbedömd

Resandet med kollektivtrafik har ökat med 7 procent årligen de tre senaste åren. Med samma årliga ökningstakt kan målet uppnås. 2012 får kollektivtrafiken i Uppsala ny huvudman vilket gör utvecklingen ytterligare svårbedömd. För kommunen gäller det att arbeta vidare med attraktiva stomlinjer och stadsstråk med god framkomlighet samt hållbart resande åtgärder.

Inriktningsmål: I Uppsala är kost, fysisk och psykisk hälsa de viktigaste folkhälsoområdena. Som ett led i folkhälsoarbetet ska kommunen uppmuntra och underlätta bl.a. cykling och gående.

Måluppfyllelsen är svårbedömd

Undersökningen Liv och Hälsa ung 2011 visar att hälsoutvecklingen i kommunen är positiv. Andelen elever med bra självuppskattat allmänt hälsotillstånd har ökat. Frågor om kost och motion prioriteras i skolan och andra sysselsättningar. Andelen ungdomar som dricker alkohol minskar. Dock minskar antalet elever som är fysiskt aktiva och har goda frukostvanor och en svag trend mot ökad andel övervikt kan ses.

Antal cyklande och gående ökar i kommunen. I maj 2011 var antal cyklister 5 procent fler än i maj föregående år. I planarbetet tas hänsyn till att skapa en god och säker trafikmiljö. Några kommunala förvaltningar har köpt in cyklar för att användas av personalen vid tjänsteärende i staden.

Inriktningsmål: Uppsala kommun ska aktivt utveckla sitt varumärke bl.a. genom sina kultur-, natur-, fritids- och idrottsvärden.

Måluppfyllelsen är svårbedömd

Nämnderna arbetar på olika sätt för att uppnå målet. Inom gymnasieskolan satsas på elitidrotts- och elitesportutbildningar. Stadsmiljön utvecklas för att tillmötesgå invånarnas och besökarens behov. Kultur- och övriga evenemang ges stöd.

Inriktningsmål: Invånare och besökare ska känna sig trygga på gator, torg och andra allmänna platser i Uppsala kommun

Måluppfyllelsen är svårbedömd

Kommunen har satsat på tryggare gång- och cykelstråk genom röjning och belysning. Brandskydd har setts över i kommunens bostäder. Sociala projekt i utsatta områden pågår. Samarbete mellan polis och kommun ökar. Det saknas dock kunskap om upplevelsen av trygghet har ökat bland invånare och besökare.

Inriktningsmål: Andelen ekologiska livsmedel och närproducerade varor ska öka i kommunfinansierade verksamheter

Måluppfyllelsen är svårbedömd

Arbete pågår med att öka andelen lokalt tillagad mat genom att tillagningskök i största möjliga utsträckning ska finnas i vårdboenden. Cirka 15 procent av råvarorna vid seniorrestaurangerna beräknas vara ekologiskt producerade. Nämndernas samlade redovisning har dock inte varit tillräcklig för en entydig bedömning.

Inriktningsmål: I Uppsala kommuns verksamhet och dess geografiska område ska år 2020 utsläppen av växthusgaser ha sänkts med minst 30 % per capita jämfört med 1990 samt därefter fortsätta minska.

Målet kommer att uppnås på lång sikt

Framsteg har gjorts under året för att det långsiktiga målet ska bedömas kunna uppnås.

Inom kommunens verksamhet har ett antal åtgärder vidtagits. Utveckling av oljebaserad uppvärmning har fortsatt och projekt har påbörjats med inriktning på ny energiteknik och förnyelsebar energi. Nya gång- och cykelbanor, satsningar på förbättrad kollektivtrafik, ökad användning av miljöbilar i kommunens egen verksamhet är också led i arbetet för att uppnå målet. Effektmål 2011 är att Uppsalas klimatprotokoll ska utvärderas, revideras och skärpas.

Inriktningsmål: Kunskapen om den biologiska mångfaldens betydelse ska vara en viktig utvecklingsgrund.

Målet kommer att uppnås

Framsteg har gjorts under året. Verksamheterna Bi-othopia och Uppsalas bibliotek samt bidragen till studieförbunden har betydelse för att skapa intresse och sprida kunskaper som leder till ett mer hållbart samhälle. Sex skolor har fått utmärkelsen Skola för hållbar utveckling, vilket är ett effektmål för gymnasieskolorna.

Inriktningsmål: Kommunala fastigheter ska ha energieffektiva och fossilbränsleminimerande uppvärmningssystem

Målet kommer att uppnås

Framsteg har gjorts under året. Två nya förskolor har projekterats för en energianvändning lägre än målet 65 kWh/m². Målet om 4 procent minskad energianvändning i kommunens byggnader kommer att uppnås. Energieffektiviseringar genomförs under året för totalt 17 500 m².

Inriktningsmål: Uppsala kommun verkar för att fler hyresbostäder och trygghetsboenden skapas.

Målet uppnås delvis

Effektmålet om trygghetsbostäder uppnås inte, då ingen byggherre är villig att uppföra sådana. Effektmål rörande krav på minst 30 procent hyresrätter vid markförsäljning uppnås.

Effektmål att öka tillgången på trygghetsboenden genom översyn av de tidigare servicehusen är uppfyllt liksom målet att årligen skapa minst två små projekt för att skapa förutsättningar för små aktörer.

Under första halvåret har 775 lägenheter påbörjats. Målet 1 500 kommer inte att uppfyllas. Prognosen pekar mot att 1 300 kan färdigställas under året.

Inriktningsmål: Gator och vägar utformas så att kollektivtrafiken har god framkomlighet. Bytespunkterna ska vara attraktiva och effektiva för resenärerna.

Måluppfyllelsen är svårbedömd

Bussprioriteringssystem införs på Luthagsplanen. Resecentrum invigs i sin helhet i december. Effektmål saknas och uppföljningsunderlaget är inte tillräckligt för entydig bedömning.

Inriktningsmål: Kollektivtrafiken utvecklas genom god turtäthet för stomlinjer och ett effektivt nät av kompletterande trafik.

Målet kommer att uppnås

Arbete med stomlinjestråk och spårtaxi pågår. I december införs en ny stomlinje.

Detaljplaner för bostäder, verksamheter, handel och besöksmål ger goda förutsättningar för kollektivt resande. En osäkerhetsfaktor är som tidigare nämnts att kollektivtrafiken får en ny huvudman från 2012.

Ekonomiskt utfall

	Bokslut 2010	Budget 2011	Prognos 2011
Nettokostnader (mnkr)	388	495	485

Nettokostnaderna för infrastruktur, stadsutveckling, skydd med mera prognostiseras till 485 mnkr vilket är 10 mnkr lägre än budget.

När realisationsvinsterna i exploateringsverksamheten på 17 mnkr räknas bort överskrids årets budget med 7 mnkr. Nettokostnaderna ökar med 40 mnkr eller 9 procent jämfört med år 2010.

Höga kostnader för vinterväghållning, 57 mnkr mot 45 mnkr samma period förra året, kommer att medföra bokslutsreglering om 46 mnkr och överskridande av budget med 5 mnkr. Kostnader för gaturenhållning inklusive partikelsopning överskrider budget med knapp 4 mnkr och räntor och avskrivningar med 3,5 mnkr. Fritids- och Naturvårdsnämnden har ombudgeterat 2 mnkr från infrastruktur till fritidsverksamhet. Räddnings- och beredskapsnämnden redovisar lägre kostnader på 2 mnkr på grund av senare införande av kommunikationssystemet Rakel och byggandet av uppställningsplats för farligt gods.

FRITID OCH KULTUR

Inriktningsmål och måluppfyllelse

Inriktningsmål: Barn och ungdomar ska likabehandlas vid fördelning av tider och lokaler för fritids- och idrottsaktiviteter.

Målet kommer att uppnås.

Enligt fritids- och naturvårdsnämnden har få klagomål kommit in beträffande brister i likabehandling vid fördelning av tider, vilket indikerar att regelverket fungerar.

Inriktningsmål: Elitidrottens förutsättningar ska förbättras ytterligare genom fortsatt samverkan mellan idrottsorganisationerna, näringslivet och kommunen.

Målet kommer att uppnås.

I den nya gymnasieskolan, Gy 2011, genomför gymnasieskolan speciella satsningar på elitidrott genom samverkan med Upplands Idrottsförbund. Samarbetet

har utvecklat landets mest omfattande verksamhet av nationellt godkända idrottsutbildningar.

Under 2010 fattades en rad beslut om olika arenor som ska byggas under de kommande åren. Näringslivet kommer att bygga dessa arenor och kommunen kommer att ge driftbidrag.

Inriktningsmål: En gemensam kulturpolitisk strategi ska skapas tillsammans med Landstinget i Uppsala län som särskilt belyser ansvarfördelningen och ekonomiska åtaganden inom musik-, teater-, konst- och museiverksamhet.

Målet kommer att uppnås.

En översynsutredning har genomförts för att kartlägga kultursektorn i Uppsala kommun. Kulturnämnden och kulturkontoret deltar aktivt i förarbetet till regional kulturplan och eftersträvar en dialog med Uppsala läns landsting.

Inriktningsmål: Biblioteksservice/mötesplatser ska anpassas så att de blir tillgängliga för invånarna och följa Uppsalas utveckling. Biblioteksbusarna möjliggör flexibla lösningar.

Målet kommer att uppnås.

Särskilt fokus har legat på att hitta möjligheter att etablera biblioteksverksamhet i Gränby centrum. Uppsala kommun har två väl fungerande biblioteksbusar. Information om bussarna sänds ut till nya färdtjänstkunder.

Inriktningsmål: Attraktionskraften hos konst ska öka genom nya former av mötesplatser.

Målet kommer att uppnås.

Ekonomiskt bidrag och annat stöd har getts till nya aktörer inom kultursektorn som arbetar med bildkonst, form, design och arkitektur. Verksamheten inom Uppsala konstmuseum har utvecklats för att bli en angelägenhet för fler målgrupper. Ett flertal gestaltningsprojekt har blivit färdigställda och fler kommer att färdigställas under året.

Inriktningsmål: Det litterära Uppsala är välutvecklat.

Målet kommer att uppnås.

Uppsalas författare och dess verksamhet har synliggjorts genom samarbetsprojekt och uppdrag. Uppsala kommuns fristadsförfattare har i samverkan med kulturkontoret skapat litterära workshops och annan verksamhet. Inom ramen för projektet Kulturella spår i stadsrummet har en serie litterära skyltar satts upp och en ny hemsida har lanserats.

Ekonomiskt utfall

	Bokslut 2010	Budget 2011	Prognos 2011
Nettokostnader (mnkr)	360	371	373

För perioden januari till augusti redovisar fritids- och kulturverksamheten ett positivt resultat på 3 mnkr. Överskottet förklaras av inplanerade, men ännu ej genomförda kostnader för ett Allaktivitetshus och projektet Kultur för utveckling, samt låga drifts- och underhållskostnader för Uppsala konsert- och kongresshus.

Nettokostnaderna för fritids- och kulturverksamheten beräknas på helår uppgå till 373 mnkr. Det är 2 mnkr högre än kommunfullmäktiges budget. Nettokostnaderna för verksamhetsområdet beräknas bli 3,4 procent högre jämfört med föregående år.

Underskottet finns i barn- och ungdomsnämndens verksamhet och uppgår till 3,4 mnkr och var planerat att täckas av ett överskott från grundskolan. Underskottet reduceras dock av att fastighetsnämndens förvaltning av konsert- och kongresshuset visar ett överskott på 1,4 mnkr. Detta förklaras av lägre kostnader för drift och underhåll. Uppsala kommuns bidrag till Linnéträdgårdarna beräknas bli dyrare då avtalet med Uppsala universitet föreslås räknas upp. Detta medför ett prognostiserat underskott med 0,6 mnkr.

PEDAGOGISK VERKSAMHET

Inriktningsmål och måluppfyllelse

Inriktningsmål: Skolmiljön och undervisningen ska vara av hög kvalitet. Uppsala kommuns skolresultat ska vara bland landets bästa.

Måluppfyllelsen är svårbedömd

Insatserna för att identifiera utvecklingsområden har förbättrats. Däremot finns ingen redogörelse kring effekterna, till exempel om andelen godkända på nationella prov har ökat. Nämnderna följer upp utvecklingen i skolmiljön och undervisningen och gör övergripande kartläggningar och analyser av all pedagogisk verksamhet. Barn- och ungdomsnämnden avsatte 6 mnkr inför 2011 för att stödja elevers möjligheter att nå behörighet till gymnasieskolan. Elevers kunskapsutveckling säkerställs genom skriftliga omdömen i alla ämnen i årskurserna 3 till 7.

Inriktningsmål: Förskolan och skolan ska präglas av trygghet. Vi har nolltolerans mot mobbning, kränkande behandling och våld.

Målet är på väg att uppnås.

Insatserna har blivit mer fokuserade. Det saknas däremot redogörelse för i vilken utsträckning eleverna känner sig trygga, och om detta har ökat.

Landstingets undersökning Liv och hälsa ung 2011 visar att i Uppsala har andelen elever i högstadiet som upplever att det under flera tillfällen under aktuell termin blivit utsatta för våld eller retade på allvar minskat med en tredjedel sedan 2007. Av samma undersökning framgår att jämfört med 2009 har andelen pojkar som upplever sig kränkta av någon vuxen på skolan minskat något, medan andelen flickor ökat. Undersökningen visar också att flickor dubbelt så ofta är allvarligt stressade än pojkar.

Ekonomiskt utfall

Förskoleverksamhet

	Bokslut 2010	Budget 2011	Prognos 2011
Nettokostnader (mnkr)	1 068	1 194	1 169
Antal inskrivna barn	10 192	10 737	10 614
Nettokostnad per inskrivet barn exkl vårdnadsbidrag (tkr)	104	110	109

För perioden januari till augusti visar förskoleverksamheten ett resultat på 16 mnkr. Resultatet beror främst på att antalet inskrivna barn är lägre än budgeterat. Under perioden januari till augusti betalades 6 mnkr ut i vårdnadsbidrag till i genomsnitt 250 barn per månad. Prognosen för helåret visar att nettokostnaderna ska bli 24 mnkr lägre än kommunfullmäktiges budget. Merparten av överskottet beror på att antalet barn förväntas bli 123 färre än vad fullmäktige budgeterat för. Kostnaden för vårdnadsbidraget förväntas uppgå till 8,5 mnkr, vilket är 1 mnkr lägre än i fullmäktiges budget. För tillfället finns det mella 150 och 200 lediga platser, men barn- och ungdomsnämnden befarar platsbrist inför våren 2012.

	Bokslut 2010	Prognos 2011	Förändring
Antal inskrivna barn omräknat till heltid	8 294	8 916	622
Nettokostnad per heltidsbarn (tkr)	128	130	3
Andel barn i Uppsala kommuns förskolor	73,0	70,7	-2,3
Servicegrad (%)	86,5	87,3	0,9

Antalet barn inskrivna i förskolan prognostiseras till 10 614, vilket är 422 fler än 2010. Merparten av de nya platserna, närmare bestämt 340 platser, har tillkommit inom enskilda förskolor. Under året har fem nya förskolor tillkommit, två kommunala och tre enskilda. Jämfört med 2010 förväntas även en större andel av barn 1-5 år ta del av förskoleverksamheten,

87,3 procent jämfört med 86,3 procent. Antalet barn omräknat till heltidsbarn beräknas öka mer än antalet inskrivna barn, vilket indikerar en ökad vistelsetid per barn.

Skolverksamhet 6-15 år

	Bokslut 2010	Budget 2011	Prognos 2011
Nettokostnader (mnkr)	1 802	1 860	1 859

De samlade nettokostnaderna för skolverksamheterna för barn 6-15 år uppgick för perioden januari till augusti till 1 224 mnkr, vilket är en ökning med 2,5 procent jämfört med motsvarande period 2010. För helåret är prognosen ett överskott på 1 mnkr, vilket är hänförligt till att nettokostnaderna i obligatorisk särskola prognostiseras understiga fullmäktiges budget med 7 mnkr. Överskottet inom obligatorisk särskola beror på att antalet elever förväntas vara lägre än det kommunfullmäktige budgeterat för.

De samlade nettokostnaderna för skolbarnsomsorg, förskoleklass och grundskola prognostiseras bli 6 mnkr högre än kommunfullmäktiges budget. Barn- och ungdomsnämnden hade emellertid i sin budget för verksamhetsåret 2011 omfördelat 9 mnkr från obligatorisk särskola, 4,5 mnkr vardera till grundskola och till fritids- och kulturområdet.

	Bokslut 2010	prognos 2011	Förändring
<i>Antal elever (genomsnitt under året) i:</i>			
Skolbarnsomsorg	6 801	7 040	239
Förskoleklass	2 138	2 146	8
Grundskola	17 534	17 562	28
Obl. särskola	248	205	-43
Totalt 6-15 år exkl obl. särskola	19 672	19 708	36
Andel elever i Uppsala kommuns grundskolor	85,0	82,9	-2,2
<i>Nettokostnader (tkr) per elev:</i>			
6-15 år exkl obl. särskola	87	90	3
Obligatorisk särskola	351	412	61

I år förväntas den decennielånga nedgången i antal elever i grundskolan att brytas då antalet elever förväntas öka med 36. Ökningen är dock lägre än vad kommunfullmäktige hade räknat med. Inom fristående förskoleklass och grundskola förväntas dock antalet elever öka med 433 eller 15 procent. Andelen elever i fristående grundskola beräknas därmed uppgå till 17 procent av det totala antalet elever. Samtidigt förväntas antalet elever minska i de kommunala grundskolorna med drygt 2 procent.

Inom obligatorisk särskola fortsätter antalet elever att minska – i år väntas en minskning med 43 elever. Därmed har skolformen tappat 40 procent av sitt elevunderlag de senaste tre åren. Elevtappet har ägt rum inom grundsärskola, medan antalet elever inom grundträning i stort sett har varit oförändrat. Elevminskningen innebär en ökad kostnad per elev då verksamheten inte klarar av kostnadsanpassningen till de nya volymerna full ut. I år beräknas nettokostnaden per elev öka med 17 procent.

Gymnasieskola, gymnasiesärskola och kommunal vuxenutbildning

	Bokslut 2010	Budget 2011	Prognos 2011
Nettokostnader (mnkr)	925	939	924

För perioden januari till augusti redovisade gymnasieskola, gymnasiesärskola och kommunal vuxenutbildning tillsammans nettokostnader på 609 mnkr. Detta är 1 mnkr lägre än vid samma period 2010. För helåret prognostiseras ett överskott på sammanlagt 15 mnkr. Prognosen för gymnasieskolan inrymmer inte ersättning för eventuella tomhyror för GUC:s lokaler då beslut om hyresförhållanden och hyressättning inte fattats ännu. Enligt ett beslut från kommunfullmäktige ska utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden stå för kostnader för tomställda lokaler.

Överskotten inom gymnasieskola och gymnasiesärskola beror på att antalet elever förväntas understiga beräkningsunderlaget i kommunfullmäktiges budget på 77 procent av ungdomar 16-19 år.

Överskottet inom kommunal vuxenutbildning förklaras av att statsbidraget för Yrkesvux förväntas bli 7,5 mnkr högre än beräknat i utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens budget. Antalet studerande i grund- och gymnasial vuxenutbildning förväntas också öka med drygt 10 procent jämfört med 2010. Antalet studerande i Svenska för invandrare är däremot osäkert, men prognosen pekar på att det ska minska med en tredjedel.

Mellan 2010 och 2016 förväntas antalet ungdomar i gymnasieåldern minska med en fjärdedel. Enligt utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden kommer emellertid den nya ersättningsmodellen att hålla kostnaderna inom planeringsramarna för kommunfullmäktiges budget. Samtidigt kommer det sjunkande elevunderlaget i kombination med ökande antal fristående skolor att leda till en hårdare konkurrens, med skolnedläggningar som följd. Därför anser utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden att det ska finnas en beredskap för att ta hand om elever vars skolor läggs ner i den kommunala gymnasieskolan.

	Bokslut 2010	Budget 2011	Prognos 2011	Avvikelse prognos- budget
<i>Antal elever (genomsnitt under året) i:</i>				
Gymnasieskola	7 775	7 803	7 572	-231
Gymnasiesärskola	202	207	195	-12
<i>Andel elever i Uppsala kommuns gymnasieskolor</i>				
	77,3	-	75,9	-
<i>Andel 16-19 år i gymnasial utbildning</i>				
	76,7	77,1	74,8	-2,3
<i>Nettokostnad per elev i tkr</i>				
Gymnasieskola	96	96	98	2
Gymnasiesärskola	319	338	345	7

Antalet elever i gymnasieskola prognostiseras bli 231 färre än beräknat i kommunfullmäktiges budget, vilket motsvarar ett kostnadsbortfall på 22 mnkr. Men kostnaderna förväntas inte sjunka i samma takt som volymen, vilket leder till en högre nettokostnad per elev än budgeterat. Likaså ökar nettokostnaden per elev i gymnasiesärskola då de totala kostnaderna inte beräknas minska i samma omfattning som elevtalen. Jämfört med 2010 minskade antalet elever i gymnasiesärskola med 3 procent men nettokostnaden per elev ökade med 8 procent. Inför hösten har antalet elever i gymnasiesärskolan varit osäkert till följd av att elever får ansöka om ett 10:e och ett 11:e år i obligatorisk särskola enligt den nya skollagen.

VÅRD OCH OMSORG

Inriktningsmål och måluppfyllelse

Inriktningsmål: Äldre och personer med funktionsnedsättning ska själva avgöra om de vill bo kvar hemma eller välja ett trygghetsboende. Vårdboende kan bli aktuellt efter biståndsprövning. Parboende möjlighet ska erbjudas.

Målet är på väg att uppnås.

Ett medvetet arbete med stöd för att kunna bo kvar hemma är under kontinuerlig utveckling. Äldrenämnden och nämnden för vuxna med funktionshinder har i sina uppdragsplaner formulerat ett effektmål om att genom upphandlingar/uppdrag möjliggöra att personer med funktionsnedsättning med stöd av hemvård är nöjda och trygga.

Inriktningsmål: Andelen lokalt tillagad mat ska successivt öka i äldreomsorgen.

Målet är på väg att uppnås.

Andelen lokala tillagningskök ökar. I de senast tillkomna boendena Bernadotte och Linné har tillagningskök inrättats. Detta ska också ske i Björklingsgården i samband med ombyggnationen. Äldrenämnden har genomfört en storköksutredning som syftar till ökad andel lokalt tillagad mat.

Inriktningsmål: Personer med psykisk funktionsnedsättning ska erbjudas sysselsättning.

Målet är på väg att uppnås.

Träffpunktsverksamheterna utvecklas för att likna sysselsättningslika förhållanden. Det finns 500 årsplatser för sysselsättning och arbetsträning och arbetsträning av personer med psykisk funktionsnedsättning. Platserna finns i kommuninterna verksamheter, på privata och sociala företag samt i föreningar.

Inriktningsmål: Institutionsplaceringar ska fortsätta att minska bland barn och unga genom tidig upptäckt och förebyggande åtgärder för individer i behov av stöd.

Måluppfyllelsen är svårbedömd

Samverkansavtal har upprättats som möjliggör andra lösningar än institutionsplaceringar, men ingen uppföljning har gjorts som visar om institutionsplaceringar minskat.

Inriktningsmål: Samverkan med frivilligorganisationerna ska öka inom sociala sektorn.

Målet är på väg att uppnås.

Måluppfyllelsen är svårbedömd, men målet verkar vara på väg att uppnås, bedömt utifrån att samverkan ska öka. Antalet samverkanspartner inom social ekonomi tenderar att öka. Kommunen ger bidrag till ett flertal föreningar, företag och organisationer inom social ekonomi. Arbete pågår med en lokal överenskommelse mellan Uppsala kommun och ideella sektorn med utgångspunkt i regeringens överenskommelse med de idéburna organisationerna inom det sociala området.

Inriktningsmål: Det förebyggande arbetet med speciellt barnfokus i familjer med missbruksproblem eller andra sociala problem ska fördjupas.

Måluppfyllelsen är svårbedömd

Samverkan sker kring det förebyggande arbetet med fokus på barnfamiljer med missbrukande föräldrar. Ett konkret strukturerat samarbete har startats med fem ärenden. Uppföljningen ger dock inte tillräcklig grund för att måluppfyllelsen ska kunna bedömas.

Inriktningsmål: Genom samverkan mellan kommunens olika verksamheter och Nationellt Centrum för Kvinnofrid ska Uppsala kommun vara ledande i frågor som gäller kvinnofrid.

Målet är på väg att uppnås.

Resurscentret beräknas starta i januari 2012, och verksamheten ska bestå av rådgivningsverksamhet,

samråd som blir ett forum för samverkan samt kvinnoendet Siri. Ett antal myndigheter i kommunen medverkar i processen för resurscentret.

Inriktningsmål: En i allt större grad hälsofokuserad vård och omsorg skapas i samverkan med medborgare och samhällsfaktorer. Människor måste inspireras för att ta ansvar för sin hälsa genom eget beslutsfattande.

Målet är på väg att uppnås.

Fokus har ökat med avseende på insatser som långsiktigt kan påverka hälsan. Ett omfattande arbete pågår för att förebygga ohälsa hos vuxna med funktionsnedsättning och äldre. Undersökning av upplevd hälsa har genomförts i flera projekt och visar att såväl fysisk som psykisk hälsa förbättrats för många personer under deltagande i insatserna. Långsiktiga effekter på hälsan efter projekt/insatsslut efterfrågas dock.

Inriktningsmål: Män som misshandlar erbjuds behandling och samtidigt ges utsatta kvinnor och barn adekvat stöd. Dessa verksamheter ska samverka med andra aktörer inom samma område som t ex Brottsförjouren, Kvinnojouren, Mansjouren, Nationellt Centrum för Kvinnofrid.

Målet är på väg att uppnås.

Arbete pågår med att utveckla ett resurscentrum för våldsutsatta personer i nära relationer. Ett kvinnofridsprojekt som riktar sig till äldre kvinnor förbereds. Nämnden för vuxna med funktionshinder har upphandlat verksamhet som riktar sig mot män som misshandlar, och ger föreningsbidrag till mansmottagningen mot våld och mansjouren. Det behövs emellertid kunskap om hur insatserna svarar mot existerande behov.

Ekonomiskt utfall

Barn och ungdomar 0 – 20 år

	Bokslut 2010	Budget 2011	Prognos 2011
Nettokostnader (mnkr)	555	582	584

För perioden januari till augusti uppgick de samlade nettokostnaderna för verksamheterna för vård och omsorg om barn och ungdomar 0-20 år till 383 mnkr, jämfört med 366 mnkr samma period föregående år. Vård och omsorg om barn med funktionsnedsättning redovisade ett överskott på 8 mnkr medan barn och ungdomsvård inom individ- och familjeomsorg överskred fullmäktiges budget med 3 mnkr. Prognosen för helåret är ett överskott på 3 mnkr för vård och omsorg om barn med funktionsnedsättning och ett underskott på 5 mnkr för barn- och ungdomsvård.

Underskottet för barn- och ungdomsvården beror både på ökade antal vårdtygn inom institutionsvården och på att fler personer får insatser inom strukturerad öppenvård. Inom familjehemsvården minskar antalet vårdtagare, samtidigt ökar kostnaderna för de konsulentstödda familjehemmen. Socialnämnden för barn och unga har beslutat om ett antal åtgärder för att bryta kostnadsutvecklingen och få ekonomin i balans.

Insatser enl LSS och LASS

	Bokslut 2010	Prognos 2011	Förändring
<i>Antal vårdtagare</i>			
Boende	22	23	1
Personlig assistans	75	83	8
Övriga insatser	759	614	-145
<i>Nettokostnad per vårdtagare (tkr)</i>			
Boende	1208	1 510	302
Personlig assistans	240	266	26
Övriga insatser	117	144	27

Nettokostnaderna för vård och omsorg om barn och ungdomar med funktionsnedsättning beräknas uppgå till 161 mnkr, och därmed öka med 7 procent jämfört med bokslut 2010. Kostnadsökning finns inom insatserna enligt LSS och LASS och beror huvudsakligen på ökade kostnader per vårdtagare.

Samtidigt beräknas nettokostnaderna för insatser enligt SoL och HSL att minska med 10 procent. Detta beror på minskade volymer inom både ordinärt och särskilt boende.

Barn- och ungdomsvård

	Bokslut 2010	Prognos 2011	Förändring
<i>Antal vårdtygn</i>			
Institutionsvård	49 903	53 571	3 668
Familjehemsvård	69 400	65 877	-3 523
Strukturerad öppenvård, antal vårdtagare	1 874	1 930	56
<i>Nettokostnad per vårdtygn (kr)</i>			
Institutionsvård	3 175	3 106	-69
Familjehemsvård	1 237	1 341	104
Strukturerad öppenvård, kostnad per vårdtagare (tkr)	59	60	1

Nettokostnaderna för barn- och ungdomsvården prognostiseras bli 18 mnkr eller 5 procent högre än 2010. Kostnaderna ökar mest inom institutionsvård och strukturerad öppenvård och beror på ökade volymer. Inom institutionsvården ökar antalet vårdtygn per person medan antalet vårdtagare i stort sett är oförändrat. Inom familjehemsvård förväntas däremot antalet vårdtagare att minska med 10 procent medan nettokostnaderna ökar med 3 procent.

Socialnämnden för barn och unga uppmärksammar ett antal osäkerheter i sin prognos. Det finns till exempel en osäkerhet i kostnaderna för Statens institutionsstyrelse (SiS) då denna tar ut en fördubblad vårdavgift för ungdomar med kraftigt utagerande beteende. Nämnden uppskattar osäkerheten, som anses finnas i både intäkter och kostnader, till ± 4 mnkr.

Vuxna 21 – 64 år

	Bokslut 2010	Budget 2011	Prognos 2011
Nettokostnader (mnkr)	1 290	1 272	1 317

De samlade nettokostnaderna under årets åtta första månader för vård och omsorg om vuxna 21-64 år, missbrukarvård och ekonomiskt bistånd, uppgick till 882 mnkr. Detta är 28 mnkr eller 3 procent mer än för samma period 2010, med de största nettokostnadsökningarna inom missbrukarvården och insatserna enligt LSS och LASS. Nettokostnaderna för ekonomiskt bistånd uppgick till 198 mnkr, vilket är 5 mnkr eller 2 procent mer än för motsvarande period 2010.

För helåret prognostiseras det samlade resultatet till ett underskott på 45 mnkr. Nettokostnaderna beräknas överskrida kommunfullmäktiges budget med 41 mnkr eller 16 procent för ekonomiskt bistånd och med 5 mnkr eller 4 procent för och missbrukarvård och övrig vuxenvård. Vård och omsorg om personer med funktionsnedsättning förväntas att hållas inom ramen för fullmäktiges budget.

Försörjningsstödet prognostiseras uppgå till netto 218 mnkr, vilket är 14 mnkr mer än vad kommunfullmäktige budgeterat, och 3 procent högre än 2010. År 2009 ökade försörjningsstödet med 15 procent, och 2010 hade ökningstakten minskat till 8 procent. Antalet hushåll som uppbär försörjningsstöd förväntas uppgå till 4 400, vilket är knappt en procent fler än 2010. Åren 2009 och 2010 ökade antalet hushåll med försörjningsstöd med 12 respektive 6 procent. Situationen för de yngre hushållen har förbättrats – färre är i behov av stöd jämfört med föregående år. Denna grupp är känslig för konjunkturförändringar, och utvecklingen tyder också på att även övriga kommer att få ett minskat behov av försörjningsstöd. Hushåll som får försörjningsstöd på grund av arbetslöshet utgör 37 procent. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden anser att dessa, med rätt insatser, borde kunna komma ut i arbete och egen försörjning.

Behovet av försörjningsstöd anses emellertid vara svårbedömt. Om det ekonomiska läget försämrats redan i höst och arbetslösheten börjar stiga kan beho-

vet av försörjningsstöd öka. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden uppskattar osäkerheten i sin prognos till ± 5 mnkr.

Jämfört med 2010 förväntas nettokostnaderna för ordinärt boende minska med 4 procent och för bostad med särskilt service öka med 10 procent. Totalt ökar nettokostnaderna inom insatserna enligt SoL och HSL med 3 procent. Antalet vårdtagare förväntas öka inom ordinärt boende men i stort sett vara oförändrat i bostad med särskild service.

Insatser enl LSS och LASS

	Bokslut 2010	Prognos 2011	Förändring
<i>Antal vårdtagare</i>			
Boende	460	404	-56
personlig assistans och övriga insatser	644	705	61
<i>Nettokostnad per vårdtagare (tkr)</i>			
Boende	713	818	104
personlig assistans och övriga insatser	194	189	-5

För insatser enligt LSS och LASS prognostiseras nettokostnader på totalt 608 mnkr, en ökning med 2 procent från 2010. Behoven och kostnaderna utvecklas olika för de olika insatserna. Antalet vårdtagare prognostiseras minska med 12 procent inom LSS-boende och öka med 9 procent för insatserna personlig assistans och övriga insatser. Samtidigt beräknas nettokostnaderna öka med en procent för LSS-boende och 7 procent för personlig assistans och övriga insatser. Att nettokostnaderna för LSS-boenden ökar när volymerna minskar medför ökade nettokostnader per vårdtagare.

Nettokostnaderna för missbrukarvård och övrig vuxenvård ökar med 8 mnkr eller 7 procent jämfört med 2010. Under perioden januari till augusti gjordes 5 nya LVM-placeringar och 5 våldsutsatta kvinnor placerades i annan kommun. I det nya boendet von Bahr som öppnades i juli i år har 10 personer placerats. Sedan 2008 har nettokostnaderna för missbrukarvård och övrig vuxenvård ökat med 24 procent, en årlig genomsnittlig ökning på drygt 7 procent.

Nämnden för vuxna med funktionshinder framhåller en osäkerhet i sin prognos vad gäller utvecklingen av behoven inom missbrukarvården, samt korttidsplatser och psykiatriboende. Nämnden uppskattar osäkerheten i sin prognos till ± 2 mnkr. För att vända den negativa utvecklingen har nämnden vidtagit ett antal åtgärder. Nämnden kommer exempelvis att förtydliga ansvaret gentemot äldrenämnden för vissa insatser till

personer 65 och äldre som missbrukarvård och dagligverksamhet.

Äldre 65 +

	Bokslut 2010	Budget 2011	Prognos 2011
Nettokostnader (mnkr)	1 529	1 632	1 604

För perioden januari till augusti uppgick de samlade nettokostnaderna för vård och omsorg om äldre till 1 053 mnkr med ett delårsresultat på 35 mnkr. För helåret prognostiseras nettokostnader på 1 604 mnkr och ett överskott på 28 mnkr. Jämfört med 2010 har nettokostnaderna ökat med 5 procent – 4 procent för insatser enligt SoL och HSL, ordinärt boende och särskilt boende, och 25 procent för insatser enligt LSS och LASS. Nettokostnaderna för insatser enligt LSS och LASS har ökat med 70 procent sedan 2008, vilket innebär en årlig genomsnittsökning med 20 procent.

Äldrenämnden har försämrat sin prognos från april. Detta har flera orsaker. Sedan prognosen per april har två nya boenden, von Bahr och Sandellska, startats. Kostnaderna för dessa boenden har upptagits i föreliggande prognos och beräknas uppgå till 20 mnkr för 2011. Nämnden framhåller dessutom att prognosen från april grundades på optimistiska antagande om behovs- och kostnadsutvecklingen. Nämnden har följaktligen nedreviderat sin bedömning av framförallt insatserna inom hemvård och dagverksamhet. Därtill inrymmer prognosen kostnader för personer 65 år och äldre som erhåller daglig verksamhet inom LSS och råd- och stödinsatser inom individ- och familjeomsorg. Tidigare finansierades dessa insatser av nämnden för vuxna med funktionshinder.

Insatser enl SoL och HSL

	Bokslut 2010	Prognos 2011	Förändring
Antal vårdtagare			
Ordinärt boende inkl servicehus	2 403	2 486	83
Särskilt boende	1 447	1 451	4
Nettokostnad per vårdtagare (tkr)			
Ordinärt boende inkl servicehus	250	259	9
Särskilt boende	546	552	6
Verksamhetsmix ¹	62,4%	63,1%	0,7
Andel personer med beviljad insats i procent			
65 år och äldre	13,5%	13,2%	-0,3
65-79 år	4,3%	4,2%	-0,1
80 år och äldre	37,0%	37,4%	0,4

¹ Andelen vårdtagare i ordinärt boende av det totala antalet personer 65 år och äldre som beviljats insats.

Inom ordinärt boende förväntas antalet vårdtagare öka med 3,5 procent och nettokostnaderna med 7 procent jämfört med 2010. Den prognostiserade kostnadsökningen förklaras delvis av ökade kostnader för

hemvården. Inom särskilt boende förväntas antalet vårdtagare öka med mindre än 1 procent och nettokostnaderna med 1 procent. Jämfört med föregående år är det en större andel äldre som får insatser i det ordinarie boendet.

Andelen personer 65 till 79 år som får insats förväntas uppgå till 4,2 procent, något lägre än förra året. Andelen 80 år och äldre som får insatser förväntas däremot öka med 0,4 procentenheter till 37,4 procent.

Nettokostnadsökningen för insatserna enligt LSS och LASS beror dels på ökade volymer inom särskilt boende enligt LSS, och dels på att äldrenämnden tagit ansvar för kostnader för vissa LSS-insatser som tidigare finansierades av nämnden för vuxna med funktionshinder.

SÄRSKILT RIKTADE INSATSER

Inriktningsmål och måluppfyllelse

Inriktningsmål: Utanförskap ska brytas genom fokus på arbetslinjen.

Måluppfyllelsen är svårbedömd

Det är svårt att bedöma måluppfyllelsen då indikatorerna för de flesta effektmålen kommer att redovisas vid bokslutet. I kommunen pågår emellertid ett flertal projekt som riktar sig till personer i riskzonen för utanförskap. Som exempel kan nämnas att under perioden januari till augusti har totalt 156 personer varit aktuella för insatser genom Navet, varav merparten har haft socialbidrag. 267 personer har hittills i år varit aktuella för arbetsrehabiliterande insatser inom Jobbcenters verksamhet. Av 130 personer som fått insatser inom rehabgruppen inom försörjningsstödsverksamheten har 35 procent börjat arbeta eller studera.

Ekonomiskt utfall

	Bokslut 2010	Budget 2011	Prognos 2011	Avvikelse prognos- budget
Nettokostnader i mnkr	108	145	136	-9
Varav				
Flyktningmottagande	17	11	14	3
Arbetsmarknadsåtgärder	92	134	122	-12

De samlade nettokostnaderna för flyktningmottagning och arbetsmarknadsåtgärder för perioden januari till augusti blev 81 mnkr, 15 mnkr lägre än budgeterat för perioden. För helåret prognostiseras ett samlat överskott på 9 mnkr. För arbetsmarknadsåtgärder prognostiseras ett överskott på 12 mnkr, medan för flyktningmottagande förväntas underskott på 3 mnkr.

Överskottet inom arbetsmarknadsåtgärder beror på att medel för extrasatsning på de arbetslösa och för samverkan för att motverka utanförskap inte förbrukas.

För flyktingmottagande redovisades för perioden januari till augusti ett underskott på 4 mnkr vilket förklaras av minskat statsbidrag till följd av att antalet mottagna flyktingar är lågt. Underskottet i helårsprognosen beror likaså på lägre intäkter på totalt 7 mnkr, samtidigt som kostnaderna förväntas vara 4 mnkr lägre än nämnden budgeterat. Kostnaderna förväntas öka därför att nya flyktingar får försörjningsstöd i avvaktan på etableringsstöd från försäkringskassan eller asylersättning, båda statliga ersättningar. Flyktingarna har rätt till försörjningsstöd från kommunen som får en schabloniserad ersättning.

En uppföljning från SKL visar att kommunernas kostnader för försörjningsstöd till nya flyktingar är högre än ersättningen från staten. Detta är också fallet för Uppsala. Kommunen får inte längre nödvändiga uppgifter om alla flyktingar som beviljas uppehållstillstånd och är bosatta i kommunen från Migrationsverket. Med hänvisning till sekretess får kommunen inte heller uppgifter om flyktingar som omfattas av etableringslagen och tas emot av arbetsförmedlingen. Alla dessa omständigheter gör det svårt för kommunen att kontrollera ersättningsnivåerna.

AFFÄRSVERKSAMHET

Inriktningsmål och måluppfyllelse

Inriktningsmål: Den allmänna och särskilda kollektivtrafiken ska underlätta för människor med funktionsnedsättning, i alla åldrar, att leva ett aktivt och oberoende liv. Kollektivtrafiken ska utvecklas främst genom införandet av stomlinjer och mer kompletterande trafik.

Målet kommer att uppnås.

Kollektivtrafiken är mer tillgänglig genom att mer än 95 procent av alla stadsbussar är låggolvbussar. På sex linjer är samtliga bussar försedda med utfällbara ramper och nigningsfunktion. Mjuka linjen erbjuder ett anpassat resande för personer med speciella behov, till exempel för funktionshindrade och för familjer med små barn. Resandet har efter införandet ökat kraftigt på dessa linjer.

Inriktningsmål: Möjligheten till spårbunden respektive trådbunden trafik ska prövas.

Målet kommer att uppnås.

Inom ramen för projektet "Attraktiva stomlinjer och stadsstråk" studeras möjligheterna för införande av spårväg och/eller spårtaxi.

Ekonomiskt utfall

	Bokslut 2010	Budget 2011	Prognos 2011
Nettokostnader (mnkr)	235	302	297

För affärsverksamhet, kollektivtrafik, färdtjänst och uthyrning av lokaler, prognostiseras nettokostnader som är 6 mnkr lägre än budget. För såväl färdtjänst som uthyrning av lokaler väntas nettokostnader som är lägre än budget, 7 mnkr respektive 4 mnkr. För kollektivtrafik prognostiseras däremot ett budgetöverskridande med 6 mnkr.

Inom färdtjänst förväntas antalet färdtjänstillstånd vara oförändrat jämfört med i fjol, samtidigt väntas antalet resor bli färre. En förbättrad tillgänglighet i kollektivtrafiken, bland annat genom införande av den så kallade Mjuka linjen bidrar till utvecklingen.

Överskottet för uthyrning av lokaler förklaras i allt väsentligt av reavinster.

Kollektivtrafikens underskott på 6 mnkr följer av att det bidrag som lämnas till landsbygdstrafiken väntas bli 14 mnkr högre än budgeterat. Bidraget är högre än budget för att möta de ökade kostnaderna som en ny upphandling av landsbygdstrafiken i kombination med en tillfällig upphandling av övrig trafik medfört. 9 mnkr av underskottet kan dock täckas med ett extra kommunbidrag som finns reserverat och som kommer att regleras då den verkliga kostnaden för året fastställts. För stadstrafiken väntas ett överskott med 0,7 mnkr. Resandet har ökat med 6 procent sedan årsskiftet och prognosen för helåret är en ökning med 5 procent. För att nå det nationella fördubblingsmålet skulle ökningstakten behöva ligga på cirka 6 procent. Med nuvarande ökningstakt nås inte målet.

I jämförelse med föregående år är nettokostnaderna för affärsverksamhet 62 mnkr högre. De högre nettokostnaderna avser i sin helhet kollektivtrafiken och följer dels av att budgeten för 2011 förstärktes, dels av kostnadsökningen som väntas för landsbygdstrafiken.

Verksamhet i styrelseform

Produktionsstyrelserna prognostiserar ett resultat på -20 mnkr efter att avkastningskrav på totalt 55 mnkr betalats – ett resultat som är 114 mnkr sämre än föregående år. Styrelsen för vård och bildning och produktionsnämnden för självstyrande kommunala skolor räknar med underskott på 21 respektive 4 mnkr, medan Styrelsen för teknik och service prognostiserar överskott med 5 mnkr.

Den verksamhet som bedrivs av kommunens egen produktion omsluter knappt 6,3 miljarder kronor under året. Omsättningen beräknas minska med 88 mnkr eller 1,4 procent jämfört med föregående år.

Styrelsen för vård och bildning

(mnkr)	Delårs- boksl 1108	Delårs- boksl 1008	Prognos 2011	Bokslut 2010
Intäkter	3 398	3 444	5 062	5 199
Kostnader	-3 295	-3 307	-5 083	-5 115
Resultat	103	137	-21	85

Delårsresultatet för Styrelsen för vård och bildning är 34 mnkr lägre än motsvarande period föregående år. Helårsprognosen visar ett resultat på -21 mnkr när avkastningskrav på 46 mnkr har betalats. Resultatet är en försämring med 106 mnkr jämfört med förra året och är 12,5 mnkr sämre än styrelsens budget.

Av underskottet räknar styrelsen med att närmare 18 mnkr är nyttjande av eget kapital för att finansiera omställning av verksamhet och utveckling av bland annat Vård & bildnings varumärke. En stor del är omställnings- och avvecklingskostnader inom grundskolan och gymnasieskolan, där 7 mnkr avser kostnader till följd av en gymnasieskolas övergång till annan nämnd.

Osäkerheter inom framför allt grundskolan och gymnasieskolan gör att prognosen bedöms kunna variera mellan -6 och -45 mnkr.

Verksamheten bedrivs i enlighet med den affärsstrategiska planen och fastställda affärsplaner. Ett omfattande varumärkesarbete pågår inom alla affärsområden och mätningar av kundnöjdhet har gjorts inom hela division Vård & omsorg med mycket positivt resultat. Kvalitetsledningssystem omfattar stora delar av verksamheten och nya och befintliga tjänster utvecklas tillsammans med kunder och uppdragsgivare.

Styrelsen för teknik och service

(mnkr)	Delårs- boksl 1108	Delårs- boksl 1008	Prognos 2011	Bokslut 2010
Intäkter	598	549	911	918
Kostnader	-587	-543	-906	-913
Resultat	11	6	5	5

Styrelsen för teknik och service redovisar ett delårsresultat som är 5 mnkr bättre än föregående år. Resultatet för året beräknas bli +5 mnkr, efter att avkastningskrav på 7,5 mnkr betalats. Detta resultat motsvarar föregående års utfall, och är 3 mnkr bättre än styrelsens budget. I det prognostiserade resultatet ingår omställningskostnader med drygt 2 mnkr.

Affärsområdet Internservice räknar med underskott till följd av omställning efter förändrad efterfrågan, medan affärsområdena Teknisk service och Vägledningsservice båda prognostiserar överskott.

De mätningar av kundnöjdhet som gjorts hittills i år visar på ett indexvärde på 4,02 på en 5-gradig skala, en ökning med 0,35 procentenheter jämfört med föregående år. Nya tjänster utvecklas i takt med att kundernas behov förändras och ett kvalitetsråd finns med uppdrag att utveckla och implementera förvaltningens kvalitets- och miljöledningssystem.

Produktionsnämnden för självstyrande kommunala skolor

Produktionsnämnden för självstyrande kommunala skolor

(mnkr)	Delårs- boksl 1108	Delårs- boksl 1008	Prognos 2011	Bokslut 2010
Intäkter	218	172	316	259
Kostnader	-207	-165	-320	-255
Resultat	12	7	-4	4
varav				
Bolandgymnasiet	6	5	0	5
Jällagymnasiet	-2	1	-5	-1
Katedralskolan	9	0	3	0
Nanna-Boland estet och hantverk	-2	0	-2	0
Solskenets fsk	0	1	0	1

Sammanlagt prognostiserar de självstyrande kommunala skolorna ett resultat på -4 mnkr för året efter att avkastningskrav på drygt 2 mnkr betalats. Resultatet är en förbättring jämfört med de -6 mnkr som aprilprognosen visade. Jällagymnasiets prognos har dock försämrats till ett underskott på drygt 5 mnkr till följd av fortsatt elevbortfall. Antalet nya elever till gymnasiet naturbruksprogram har nästan halverats jämfört med 2010 års redan låga nivå.

Nanna-Boland estet och hantverk saknar fortfarande elever i de högre årskurserna på grund av att verksamheten är nystartad. Intäkterna för de nuvarande eleverna täcker inte skolans hyreskostnader och prognosen visar därför ett underskott på drygt 2 mnkr.

Verksamhet i bolagsform

De kommunala helägda bolagen i Uppsala Stadshuskoncernen prognostiserar ett resultat på +1 676 mkr. Rensat för större poster av engångskaraktär – reavinster och nedskrivningar – är resultatet -76 mkr, 26 mkr sämre än budget. Större negativa budgetavvikelser kan noteras för Uppsala Kommuns Industrihuskoncernen, AB Uppsalabuss samt Uppsala Konsert & Kongress AB. Samtliga bolag förväntas uppfylla sina ägardirektiv. Två av bolagen förväntas inte att uppnå sitt avkastningskrav.

De kommunala hel- och delägda bolagen bedriver verksamhet inom segmenten fastighetsförvaltning, kollektivtrafik, fritid och kultur samt vatten och avfall.

KONCERNEN OCH MODERBOLAGET

Uppsala Stadshuskoncernen

	Bokslut 201108	Bokslut 201008	Prognos 2011	Budget 2011
Resultat	150	43	1 676	-50

För Uppsala Stadshuskoncernen blev periodresultatet +150 mkr (+43 mkr). För helåret förväntas resultatet bli +1 676 mkr, att jämföra med budgeterade -50 mkr. De stora avvikelserna i jämförelse med samma period i fjol och årets budget innefattar såväl reavinster som nedskrivningar. När dessa poster exkluderas är prognosresultatet -76 mkr eller 26 mkr sämre än budget. Större negativa budgetavvikelser kan noteras för Uppsala Industrihuskoncernen, AB Uppsalabuss samt Uppsala Konsert och Kongress AB. Gamla Uppsalabusskoncernen förväntar dock ett resultat som är betydligt bättre än budget.

De prognostiserade negativa resultaten för Uppsala Konsert & Kongress AB och AB Uppsalabuss innebär att kapitaltäckningsgarantin aktiveras. Detta betyder att moderbolaget, Uppsala Stadshus AB, måste ge koncernbidrag för att det egna kapitalet i bolagen ska uppgå till det registrerade aktiekapitalet. För Uppsala Konsert & Kongress AB beräknas koncernbidraget till 17 miljoner kronor, vilket är 7 miljoner kronor högre än beslut i IVE 2011-2014 avseende år 2011, och för AB Uppsalabuss beräknas koncernbidraget till 13,5 miljoner kronor. Inget beslut finns i IVE 2011-2014 om tillskott till AB Uppsalabuss.

Bland osäkerhetsfaktorerna i prognosen finns i vilken takt underhållsåtgärder genomförs och när fastigheter kommer att säljas. Bedömningen är att resultatet kommer att bli bättre än vad prognosen visar.

Moderbolaget – Uppsala Stadshus AB

	Bokslut 201108	Bokslut 201008	Prognos 2011	Budget 2011
Resultat	-26	-18	-42	-9

Moderbolaget Uppsala Stadshus AB redovisar ett delårsresultat på 26 mkr, vilket är 8 mkr sämre än för samma period föregående år. Förklaringen är framförallt en högre låneskuld och ett högre ränteläge.

För helåret prognostiserar moderbolaget ett resultat på -42 mkr, vilket är 33 mkr sämre än budget. Av den negativa budgetavvikelsen förklaras 30 mkr av att en utdelning från Uppsala Kommuns Industrihuskoncernen flyttats fram till kommande år. Den återstående avvikelsen på -3 mkr är en effekt av ett högre ränteläge än vad som antagits i budget.

Fastighetsförvaltning

Uppsalahemkoncernen

	Bokslut 201108	Bokslut 201008	Prognos 2011	Budget 2011
Resultat	100	81	1 709	37

Resultatet per augusti uppgick till +100 mkr, vilket är 19 mkr bättre än samma period i fjol. Huvudsaklig förklaring är att reavinster från fastighetsförsäljningar är större i år.

Det prognostiserade helårsresultat är +1 709 mkr. I resultatet inryms reavinster om totalt 1 674 mkr, varav merparten härrör från en fastighetsaffär med Dombrom. Rensat för reavinster är resultatet +35 mkr, strax under budgeterade +37 mkr. Affären med Dombrom bedöms endast få mindre resultateffekter innevarande år då lägre hyresintäkter uppvägs av lägre rörelsekostnader och ett bättre finansnetto.

Osäkerhet finns kring väderrelaterade kostnader och i vilken takt underhåll hinner genomföras. Bolaget bedömer att resultatet kan komma att bli 25-30 mnkr bättre än vad prognosen visar.

Investeringarna väntas uppgå till 700 mnkr, vilket är 212 mnkr lägre än budget. Den lägre investeringsnivån förklaras av förskjutningar till kommande år.

Uppsala Kommuns Fastighets AB

	Bokslut 201108	Bokslut 201008	Prognos 2011	Budget 2011
Resultat	128	7	115	8

Bolaget redovisar ett delårsresultat på +128 mnkr, 121 mnkr bättre än föregående år. Resultatet i helårsprognosen uppgår till +115 mnkr, vilket är 106 mnkr bättre än budget. I resultatavvikelserna mot föregående år och budget ligger en reavinst från försäljning av bolaget Kvarnengallerian AB samt en nedskrivning av en fastighet. Dessa poster borträknade är resultatet 9 mnkr sämre än budget. Bland förklaringarna märks att tidplanen för förnyelsen av Gottsunda centrum förskjutits och att intäkter och kostnader går i otakt för projektet.

Investeringarna uppgår till 163 mnkr. Det är 132 mnkr lägre än budget, och beror på att planerade förvärv av stadsdelscentra inte genomförs i år.

Uppsala Kommuns Industrihuskoncernen

	Bokslut 201108	Bokslut 201008	Prognos 2011	Budget 2011
Resultat	21	36	25	28

Resultatet för januari till augusti blev +21 mnkr, vilket är 15 mnkr sämre än för motsvarande period 2010. Väderrelaterade kostnader för el, värme och snöröjning förklarar större delen av avvikelsen.

Prognosen för helåret indikerar ett resultat på +25 mnkr, strax under budgeterade 28 mnkr. I resultatet inryms en reavinst från en fastighetsförsäljning på 20 mnkr. Rensat för denna är resultatet +5 mnkr eller 22 mnkr sämre än budget. Förklaringarna ligger huvudsakligen i den kalla och snöiga vintern som påverkat kostnaderna negativt samt i hyresgästpassningskostnader, bland annat för den nyligen förvärvade så kallade Scanfastigheten.

Investeringarna väntas följa plan och ligga på budgeterad nivå, 20 mnkr.

Uppsala Parkerings AB

	Bokslut 201108	Bokslut 201008	Prognos 2011	Budget 2011
Resultat	-2	-1	-2	-3

Resultatet för delåret blev -2,0 mnkr (-0,6 mnkr) och för helåret förväntas ett underskott på -2,5 mnkr, vilket är i nivå med budget. Intäkterna ökar mer än budget, men samtidigt har kostnaderna tillkommit utöver budget, bland annat för fastighetsskatt.

Kollektivtrafik

AB Uppsalabuss

	Bokslut 201108	Bokslut 201008	Prognos 2011	Budget 2011
Resultat	-10	-5	-13	0

Delårsresultatet uppgick till -10 mnkr, motsvarande 5 mnkr sämre än föregående års delårsresultat.

Bolaget prognostiserar -13 mnkr för helåret, ett resultat som också motsvarar avvikelsen mot budget.

Intäkterna väntas bli lägre än budget då försäljning via värdekort, kontantbiljetter och automater minskar och ej ersätts fullt ut av intäkter från försäljning via andra kanaler, till exempel SMS-biljetter som är billigare.

Trafikkostnaderna beräknas bli cirka 10 mnkr högre än budget. Orsaken är ett större antal vagnstimmar, bland annat för att nå en turtäthet på samma nivå som under sommaren 2010. Kostnaderna för biogas bedöms bli cirka 5 mnkr högre än budget.

Det prognostiserade resultatet innebär att bolaget aktiverar kapitaltäckningsgarantin. För att uppnå ett eget kapital i nivå med aktiekapitalet krävs att AB Uppsalabuss får ett koncernbidrag om 13,5 mnkr från moderbolaget.

Bolaget förväntas inte uppnå sitt avkastningskrav.

Gamla Uppsala Busskoncernen

	Bokslut 201108	Bokslut 201008	Prognos 2011	Budget 2011
Resultat	15	-1	33	7

Bolaget redovisar ett delårsresultat på +15 mnkr, 16 mnkr bättre jämfört med samma period föregående år.

Helårsprognosen visar ett överskott på 33 mnkr. Det är 27 mnkr bättre än budget och beror dels på en ökad

trafikbeställning, dels på effektiviseringar av bemaningen och den tekniska avdelningen.

Bolaget planerar att investera för 56 mnkr under året, vilket är 11 mnkr mer än budgeterat.

Fritid och kultur

Fyrishov AB

	Bokslut 201108	Bokslut 201008	Prognos 2011	Budget 2011
Resultat	3	2	1	-2

Fyrishov AB redovisar ett överskott på 3 mnkr för perioden, en förbättring med 1 mnkr jämfört med 2010. Prognosen visar ett resultat på +0,6 mnkr, motsvarande 2 mnkr bättre än budget. Räntekostnaderna är lägre än budgeterat då tidsplanen för den pågående byggnationen av en multihall förskjutits samtidigt som ränteläget är något lägre än förväntat.

Förskjutningen i tidsplanen för multihallen får också effekt på bolagets investeringar som väntas bli 55 mnkr för 2011, att jämföra med budgeterade 102 mnkr.

Uppsala stadsteater AB

	Bokslut 201108	Bokslut 201008	Prognos 2011	Budget 2011
Resultat	-35	-32	-58	-58

Resultat för januari till augusti blev -35 mnkr, 3 mnkr sämre än motsvarande period 2010. Resultatet i helårsprognosen uppgår till -58 mnkr och är i nivå med budget. Under våren har ett omstruktureringsarbete pågått som syftar till att omfördela från fasta till rörliga resurser. En större effekt av detta kommer att synas under 2012 och full effekt väntas uppnås under 2013.

Uppsala Konsert och Kongress AB

	Bokslut 201108	Bokslut 201008	Prognos 2011	Budget 2011
Resultat	-12	-8	-17	-12

Periodens resultat blev -12 mnkr, en försämring med 3 mnkr jämfört med samma period i fjol. Prognosen är -17 mnkr, 5 mnkr sämre än budget och 3 mnkr sämre än prognosen per april.

Den egna konsertverksamheten går enligt plan. Externa konsertinhyrningar är något bättre än budget. Konferensverksamheten har fortsatt stora volymer, det är dock osäkert om budgetmålet uppnås. Konsumtion av mat och dryck i samband med konferens

och kongress följer budget. Rörelsekostnaderna överstiger dock budget med 4 mnkr. Högre intäkter från konsertverksamheten kompenserar bara till 25 procent de högre kostnaderna. Det är framförallt kostnader för medarbetare, men även IT och säkerhet, som är högre i jämförelse med budget och tidigare prognos.

Resultatet innebär att bolaget aktiverar sin kapitaltäckningsgaranti. För att uppnå ett eget kapital i nivå med aktiekapitalet krävs att Uppsala Konsert & Kongress AB erhåller ett koncernbidrag om 17 mnkr från moderbolaget.

Vatten och avfall

Uppsala Vatten och Avfall AB

	Bokslut 201108	Bokslut 201008	Prognos 2011	Budget 2011
Resultat	1	-2	2	0

För årets första åtta månader redovisas ett resultat på +0,6 mnkr, vilket är 3 mnkr bättre än motsvarande period ifjol. Det förbättrade resultatet beror på ökad produktion i biogasanläggningen och justerad prisättning på fordonsgasen.

Bolaget beräknar ett resultat för helåret på +2 mnkr, motsvarande 2 mnkr bättre än budget. Hela överskottet hänförs sig till den konkurrensutsatta verksamheten och följer av en ökad produktion i biogasanläggningen.

Resultatet för monopolverksamheten blir alltid noll eftersom det regleras mot balansposten förutbetalda intäkter. De underliggande resultaten för såväl VA-verksamheten som avfallsverksamheten är bättre än budget.

Investeringarna väntas uppgå till 165 mnkr, att jämföra med budgeterade 246 mnkr.

Övriga

Uppsala Kommuns Gasgenerator AB

	Bokslut 201108	Bokslut 201008	Prognos 2011	Budget 2011
Resultat	0	0	0	0

Periodresultatet blev -8 tkr och är något sämre än samma period i fjol. Resultat i prognosen är -5 tkr och i paritet med budget.

DELÄGDA BOLAG (ÄGARANDEL %)

Upplands Lokaltrafik AB (29%)

	Bokslut 201108	Bokslut 201008	Prognos 2011	Bokslut 2010
Resultat	-5	-2	2	0

Delårsresultatet per augusti uppgick till -5 mnkr, vilket är 3 mnkr sämre än föregående år. För helåret väntas däremot ett positivt resultat om 2 mnkr. Orsaken är framförallt högre biljettintäkter, de har hittills i år stigit med 8 procent jämfört med motsvarande period förra året. Det är en trend som förväntas hålla i sig resterande delen av året.

Grafiskt Utbildningscenter AB (68,6%)

	Bokslut 201108	Bokslut 201008	Prognos 2011	Bokslut 2010
Resultat	-3	1	-5	-2

Delårsresultatet är -3 mnkr vilket är 3 mnkr sämre än vid motsvarande tid föregående år. Prognosen visar ett negativt resultat på 5 mnkr för helåret. Orsaken till det negativa resultatet är ett sjunkande elevantal. Anpassningar av verksamheten sker vilket innebär stora omställningskostnader. Bolaget bedömer att anpassningarna ger möjlighet till ett nollresultat 2012.

Destination Uppsala AB (60,0%)

	Bokslut 201108	Bokslut 201008	Prognos 2011	Bokslut 2010
Resultat	1	0	-1	0

Delårsresultatet är +1 mnkr och är 0,7 mnkr bättre än samma period föregående år. Prognosen indikerar däremot ett resultat på -0,5 mnkr. Vissa evenemang ger kostnadsökningar som inte möts av motsvarande intäktsökningar. Bolaget har övertagit verksamhet som tidigare låg i Uppsala kommun vilket gör att en viss osäkerhet finns vad gäller prognosresultatet.

Resultaträkningar

Delårsbokslut	Sammanställd redovisning		Kommunen	
	Bokslut 201108	Bokslut 201008	Bokslut 201108	Bokslut 201008
(miljoner kronor)				
Verksamhetens intäkter	2 476	2 264	1 207	1 201
Verksamhetens kostnader	-7 319	-6 970	-6 613	-6 309
Av- och nedskrivningar	-480	-445	-246	-233
Verksamhetens nettokostnader	1 -5 323	-5 151	-5 653	-5 341
Skatteintäkter	2 5 141	4 924	5 141	4 924
Kommunalekonomisk utjämning	2 746	754	746	754
Finansiella intäkter	13	11	82	62
Finansiella kostnader	-152	-130	-65	-45
Resultat före skatt	425	409	250	354
Skatt	0	4		
Extraordinära poster			0	0
Periodens resultat	425	413	250	354

Helårsprognos	Sammanställd redovisning		Kommunen		
	Prognos 2011	Bokslut 2010	KF-budget 2011	Prognos 2011	Bokslut 2010
(miljoner kronor)					
Verksamhetens intäkter	5 580	3 625	1 640	1 843	1 949
Verksamhetens kostnader	-11 681	-10 881	-9 920	-10 284	-9 778
Av- och nedskrivningar	-734	-661	-387	-372	-356
Verksamhetens nettokostnader	-6 836	-7 917	-8 667	-8 813	-8 186
Skatteintäkter	7 711	7 347	7 574	7 711	7 347
Kommunalekonomisk utjämning	1 120	1 149	1 135	1 120	1 149
Finansiella intäkter	20	16	126	125	96
Finansiella kostnader	-228	-208	-82	-103	-73
Resultat före skatt	1 788	388	86	41	334
Skatt	0	21			
Extraordinära poster	0	-168		0	-168
Resultat	1 788	242	86	41	167

Kassaflödesanalys

Januari - augusti	Sammanställd redovisning		Kommunen	
	2011	2010	2011	2010
(miljoner kronor)				
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat	425	413	250	354
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet				
- av- och nedskrivningar(+)	480	445	246	233
- realisationsvinster(-)/förluster(+)	-46	-29	-6	-23
- förändrade avsättningar för pensioner och särskild löneskatt	24	24	24	25
- ianspråktaga övriga avsättningar(-)	-1	0	-2	0
- övriga ej kassapåverkande poster	2	1	3	1
<i>Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>	884	854	515	590
Förändring i rörelsekapital				
- ökning(-)/minskning(+)				
- ökning(+)/minskning(-)				
- ökning(-)/minskning(+)				
- ökning(+)/minskning(-)				
<i>Kassaflöde från den löpande verksamheten</i>	312	451	193	143
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Investeringar i materiella anläggningstillgångar(-)	-945	-1 051	-268	-323
Försäljning av materiella anläggningstillgångar(+)	158	174	20	44
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar(-)	-2	0	-2	0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar(+)	0	0	0	0
Erhållna investeringsbidrag(+)	1	66	0	43
<i>Kassaflöde från investeringsverksamheten</i>	-788	-811	-250	-236
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Nyupptagna lån(+)	705	197	390	100
Amortering av skuld(-)	-516	-67	-502	-67
Ökning(+)/minskning(-) av övriga långfristiga skulder	13	0	3	2
Ökning(-)/minskning(+)				
Ökning(-)/minskning(+)				
Ökning(-)/minskning(+)				
<i>Kassaflöde från finansieringsverksamheten</i>	192	282	-212	-4
Årets kassaflöde	-284	-78	-269	-97
Kassa och bank vid årets början	310	139	305	115
Kassa och bank vid årets slut	26	61	36	18

Balansräkningar

(miljoner kronor)	Not	Sammanställd redovisning			Kommunen		
		Bokslut 201108	Bokslut 2010	Bokslut 201008	Bokslut 201108	Bokslut 2010	Bokslut 201008
TILLGÅNGAR							
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	3	13 430	13 005	12 506	5 484	5 430	5 364
Maskiner och inventarier		1 224	1 297	1 192	308	362	273
Summa materiella anläggningstillgångar		14 653	14 301	13 697	5 792	5 792	5 637
Värdepapper andelar och bostadsrätter		409	398	396	1 958	1 947	1 946
Långfristiga fordringar		45	46	48	2 742	2 648	2 541
Summa finansiella anläggningstillgångar		454	444	444	4 700	4 595	4 487
Summa anläggningstillgångar		15 108	14 745	14 141	10 492	10 387	10 124
Lager och omsättningsfastigheter		-439	-352	-140	-446	-361	-152
Kortfristiga fordringar		852	686	1 030	974	1 135	1 201
Kassa bank		26	310	61	36	305	18
Summa omsättningstillgångar		439	644	951	564	1 078	1 067
SUMMA TILLGÅNGAR		15 547	15 389	15 093	11 056	11 465	11 191
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER							
Eget kapital							
Eget kapital exkl. årets resultat		5 578	5 337	5 337	6 166	5 999	5 999
Övrigt		0	-1	-1			
Periodens resultat		425	242	413	250	167	354
Summa eget kapital	4	6 003	5 578	5 749	6 416	6 166	6 353
Pensionsskuld och särskild löneskatt		507	483	461	501	477	455
Uppskjuten skatteskuld		18	18	15	-	-	-
Övriga avsättningar		53	54	59	9	10	11
Summa avsättningar		578	555	536	510	487	466
Skulder							
Obligationslån och skulder till kreditinstitut	5	3 364	3 209	3 364	1 810	1 655	1 385
Övriga långfristiga skulder	6	496	483	336	190	178	39
Summa långfristiga skulder		3 860	3 692	3 700	2 000	1 833	1 424
Kortfristiga lån	7	3 576	3 541	2 992	968	1 250	1 220
Övriga kortfristiga skulder		1 530	2 023	2 117	1 162	1 729	1 726
Summa kortfristiga skulder		5 106	5 564	5 109	2 130	2 979	2 947
Summa skulder		8 966	9 256	8 809	4 130	4 812	4 371
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		15 547	15 389	15 093	11 056	11 465	11 191
Ställda panter		2 574	2 024	2 017			
Ansvarsförbindelser		3 956	3 870	3 884	3 959	3 874	4 431
varav pensionsförpliktelser och löneskatt som inte har upptagits bland skulder eller avsättningar		3 928	3 843	3 854	3 928	3 843	3 854

Noter

Sammanställd redovisning	Aug 2010	Aug 2009	Kommunen	Aug 2011	Aug 2010
Not 1 VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER					
			Nämndernas intäkter	13 320	12 912
			Varav jämförelsestörande poster		
			realisationsvinster	6	23
			vinst från exploateringsverksamhet		1
			Avgår interna transaktioner	-12 113	-11 711
			Verksamhetens intäkter enligt resultaträkningen	1 207	1 201
			Nämndernas kostnader	-18 726	-18 020
			Realisationsförluster	0	
			Avgår interna transaktioner	12 113	11 711
			Verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen	-6 613	-6 309
			Av och nedskrivningar	-246	-233
			VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-5 653	-5 341

Not 2 SKATTEINTÄKTER OCH KOMMUNALEKONOMISK UTJÄMNING					
Egna skatteintäkter					
			Allmän kommunalskatt	5 031	4 836
			Summa	5 031	4 836
Skatteavräkningsintäkter					
			Slutavräkning för 2010/2009	19	14
			Preliminär slutavräkning 2011	91	74
			Summa	110	88
			Summa skatteintäkter	5 141	4 924
Kommunalekonomisk utjämning					
Bidragsintäkter					
			Inkomstutjämningsbidrag	655	658
			Regleringsbidrag	135	33
			Utjämningsbidrag LSS	37	42
			Kommunal fastighetsavgift	181	166
			Tillfälligt konjunkturstöd	0	126
			Summa	1 008	1 025
Bidragskostnader					
			Kostnadsutjämning	-262	
			Regleringsavgift	0	
			Summa	-262	-271
			Summa bidragsintäkter, netto	746	754
			Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	5 887	5 678

Sammanställd redovisning

Aug Dec Aug
2011 2010 2010

Kommunen

Aug Dec Aug
2011 2010 2010

Not 3 MARK, BYGGNADER OCH TEKNISKA ANLÄGGNINGAR

Ingående anskaffningsvärden	19 270	18 683	18 683	Ingående anskaffningsvärde (exkl pågående investeringar)	7 338	7 105	7 105
Årets anskaffningar	100	721	216	Årets anskaffningar (exkl påg invest.)	62	369	92
Årets försäljningar/utrangeringar	-141	-319	-114	Årets försäljningar/utrangeringar	-19	-136	-22
Omklassificeringar	56,174	185	11	Överföringar till/från annat tillgångsslag	0	0	0
Utgående ack. anskaffningsvärden	19 284	19 270	18 796	Utgående ack. anskaffningsvärden	7 381	7 338	7 175
Ingående avskrivningar	-7 934	-7 685	-7 685	Ingående avskrivningar	-2 828	-2 734	-2 733
Årets försäljningar/utrangeringar	14	163	81	Årets försäljningar/utrangeringar	1	113	2
Årets avskrivningar	-290	-421	-279	Överföringar till/från annat tillgångsslag	0	0	0
Omklassificeringar	0	9	0	Årets avskrivningar	-145	-207	-138
Utgående ack. avskrivningar	-8 209	-7 934	-7 882	Utgående ack. avskrivningar	-2 972	-2 828	-2 869
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-455	-455	-455	Ingående nedskrivningar	-310	-310	-310
Ackumulerade uppskrivningar sålt/utrangerat	0	-1	5				
Återförd nedskrivning	0	1	0				
Årets nedskrivningar	-22,81	0	-10	Årets nedskrivningar	0	0	0
Omklassificeringar	0	1	0				
Utgående ack. nedskrivningar	-478	-455	-460	Utgående ack. nedskrivningar	-310	-310	-310
Ingående uppskrivningar	587	652	652	Ingående uppskrivningar	634	699	699
Ackumulerade uppskrivningar sålt/utrangerat	0	-2	-1	Årets försäljningar/utrangeringar	0	-2	-1
Årets nedskrivning på uppskrivning	0	0	0				
Årets avskrivningar på uppskrivet belopp	-42	-63	-42	Årets avskrivningar på uppskrivet belopp	-42	-63	-42
Utgående ack. uppskrivningar	545	587	609	Utgående ack. uppskrivningar	592	634	656
Planenligt restvärde	11 143	11 468	11 063	Planenligt restvärde	4 691	4 834	4 651
Pågående nyinvesteringar				Pågående nyinvesteringar			
Ingående anskaffningsvärde	1 536	918	918	Ingående anskaffningsvärde	596	539	539
Årets anskaffningar	826	885	663	Årets anskaffningar	198	57	174
Sålt/utrangerat	0	-35	0	Årets försäljningar/utrangeringar			
Omklassificeringar	-75	-232	-139				
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 287	1 536	1 442	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	793	596	713
Specifikation:				Specifikation:			
Pågående nyanläggningar	2 287	1 536	1 442	Markreserv	100	113	79
Byggnader och mark	11 143	11 468	11 063	Verksamhetsfastigheter	3 215	3 307	3 271
Summa	13 430	13 004	12 505	Fastigheter för affärsverksamhet t.ex. vattenverk och renhållningsverk	8	8	8
				Hysesfastigh., industrifastigh. och tomträttsmark	9	9	9
				Gator, vägar och parker	1 352	1 389	1 276
				Övriga fastigheter	7	7	8
				Planenligt restvärde fastigheter	4 691	4 834	4 651

Specifikation kommunen:	Aug 2011	Dec 2010	Aug 2010		Aug 2011	Dec 2010	Aug 2010
Markreserv				Verksamhetsfastigheter			
Ingående anskaffningsvärde	115	76	76	Ingående anskaffningsvärde	5 236	5 079	5 079
Årets anskaffningar	0	54	20	Årets anskaffningar	49	174	67
Årets försäljningar/utrangeringar	-13	-15	-15	Årets försäljningar/utrangeringar	-5	-17	-10
Överföringar till/från annat tillgångsslag	0	0	0	Överföringar till/från annat tillgångsslag	0	0	0
Utgående ack. anskaffningsvärden	102	115	81	Utgående ack. anskaffningsvärden	5 280	5 236	5 136
Ingående avskrivningar	-2	-1	-1	Ingående avskrivningar	-2 172	-2 013	-2 013
Årets försäljningar/utrangeringar	0	0	0	Årets försäljningar/utrangeringar	0	9	5
Årets avskrivningar	0	0	0	Årets avskrivningar	-116	-169	-112
Överföringar till/från annat tillgångsslag	0	0	0	Överföringar till/från annat tillgångsslag	0	0	0
Utgående ack. avskrivningar	-2	-2	-1	Utgående ack. avskrivningar	-2 288	-2 172	-2 120
Ingående uppskrivningar	0	0	0	Ingående uppskrivningar	243	275	275
Årets försäljningar/utrangeringar	0	0	0	Årets försäljningar/utrangeringar	0	-2	-1
Årets avskrivningar på uppskrivet belopp	0	0	0	Årets avskrivningar på uppskrivet belopp	-19	-30	-20
Utgående ack. uppskrivningar	0	0	0	Utgående ack. uppskrivningar	224	243	254
Planenligt restvärde	100	113	79	Planenligt restvärde	3 215	3 307	3 271
Affärsverksamheter				Publika fastigheter			
Ingående anskaffningsvärde	13	13	13	Ingående anskaffningsvärde	1 953	1 915	1 915
Årets anskaffningar	0	0	0	Årets anskaffningar	13	141	5
Årets försäljningar/utrangeringar	0	0	0	Årets försäljningar/utrangeringar	0	-104	4
Överföringar till/från annat tillgångsslag	0	0	0	Överföringar till/från annat tillgångsslag	0	0	0
Utgående ack. anskaffningsvärden	13	13	13	Utgående ack. anskaffningsvärden	1 965	1 953	1 923
Ingående avskrivningar	-5	-4	-4	Ingående avskrivningar	-951	-1 017	-1 017
Årets försäljningar/utrangeringar	0	0	0	Årets försäljningar/utrangeringar	0	104	-4
Årets avskrivningar	0	0	0	Årets avskrivningar	-28	-37	-25
Överföringar till/från annat tillgångsslag	0	0	0	Överföringar till/från annat tillgångsslag	0	0	0
Utgående ack. avskrivningar	-5	-5	-5	Utgående ack. avskrivningar	-979	-951	-1 045
Ingående uppskrivningar	0	0	0	Ingående uppskrivningar	387	420	420
Årets försäljningar/utrangeringar	0	0	0	Årets försäljningar/utrangeringar	0	0	0
Årets avskrivningar på uppskrivet belopp	0	0	0	Årets avskrivningar på uppskrivet belopp	-22	-33	-22
Utgående ack. uppskrivningar	0	0	0	Utgående ack. uppskrivningar	365	387	398
Planenligt restvärde	8	8	8	Planenligt restvärde	1 352	1 389	1 276
Fastigheter för annan verksamhet (hyresfast., industifast. Tomträttsmark)				Övriga fastigheter			
Ingående anskaffningsvärde	11	11	11	Ingående anskaffningsvärde	11	11	11
Årets anskaffningar	0	0	0	Årets anskaffningar	0	0	0
Årets försäljningar/utrangeringar	-1	0	0	Årets försäljningar/utrangeringar	0	0	0
Överföringar till/från annat tillgångsslag	0	0	0	Överföringar till/från annat tillgångsslag	0	0	0
Utgående ack. anskaffningsvärden	10	11	11	Utgående ack. anskaffningsvärden	11	11	11
Ingående avskrivningar	-3	-3	-3	Ingående avskrivningar	-5	-5	-5
Årets försäljningar/utrangeringar	0	0	0	Årets försäljningar/utrangeringar	0	0	0
Årets avskrivningar	0	0	0	Årets avskrivningar	0	0	0
Överföringar till/från annat tillgångsslag	0	0	0	Överföringar till/från annat tillgångsslag	0	0	0
Utgående ack. avskrivningar	-3	-3	-3	Utgående ack. avskrivningar	-5	-5	-5
Ingående uppskrivningar	2	2	2	Ingående uppskrivningar	2	2	2
Årets försäljningar/utrangeringar	0	0	0	Årets försäljningar/utrangeringar	0	0	0
Årets avskrivningar på uppskrivet belopp	0	0	0	Årets avskrivningar på uppskrivet belopp	0	0	0
Utgående ack. uppskrivningar	2	2	2	Utgående ack. uppskrivningar	2	2	2
Planenligt restvärde	9	9	9	Planenligt restvärde	7	7	8

Sammanställd redovisning

Aug Dec Aug
2011 2010 2010

Kommunen

Aug Dec Aug
2011 2010 2010

Not 4 EGET KAPITAL

Ingående balans	5 578	5 337	5 337	Ingående balans	6 166	5 999	5 999
Övrigt	0	-1	-1	Årets resultat	250	167	354
Årets resultat	425	242	413	Varav reserverade medel för pensionsutbetalningar	315	245	175
				Årets reservation		70	
Summa	6 003	5 578	5 749	Summa	6 416	6 166	6 353

Not 5 OBLIGATIONS LÅN OCH SKULDER TILL KREDITINSTITUT

Obligationslån och skulder till kreditinstitut	3 364	3 209	3 364	Obligationslån och skulder till kreditinstitut	1 810	1 655	1 385
Summa	3 364	3 209	3 364	Summa	1 810	1 655	1 385
				Lånelängd			
				andel lån på mellan 1-5 år	100%	100%	100%
				andel lån på mellan 6-10 år			0%
				Summa	100%	100%	100%
				Genomsnittsränta	3,6%	3,6%	3,6%

Not 6 ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA SKULDER

Checkräkningskrediter	17	3	35	Checkräkningskrediter (1 350 mnkr)	17	3	35
Investeringsfond VA	88	88	92	Deponerade medel elhandel	3	4	3
Förutbetalda anläggningsavgifter VA	220	220	208	Långfristig leasingsskuld	3	4	1
Övriga långfristiga skulder	0	0	0	Medfinansiering citybanan i Stockholm	168	168	-
Långfristig leasingsskuld	3	4	1				
Medfinansiering citybanan i Stockholm	168	168	-				
Summa	496	483	336	Summa	190	179	39
				Genomsnittsränta checkräkningskrediter	1,9%	0,6%	0,4%

Not 7 KORTFRISTIGA LÅN

Kortfristiga låneskulder till kreditinstitut	3 576	3 541	2 992	Kortfristiga skulder till kreditinstitut	968	1 250	1 220
				varav nästa års amorteringar	220	998	320
				varav kortfristig del finansiell leasing	2	2	1
Summa	3 576	3 541	2 992	Summa	968	1 250	1 220

Resultat per nämnd

	Bokslut	Bokslut	Prognos	Bokslut
(miljoner kronor)	201108	201008	2011	2010
Kommunstyrelsen	26	17	21	7
Valnämnden	0	2	0	1
Namngivningsnämnden	0	0	0	0
SUMMA NGN, KS, VLN	26	19	22	8
Barn- och ungdomsnämnden	39	30	25	32
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	0	2	-18	-8
Socialnämnden för barn och unga	-3	5	-5	4
Nämnden för vuxna med funktionshinder	-3	-3	-4	-15
Äldrenämnden	35	34	28	35
Kulturnämnden inkl stadsarkivet	2	1	0	0
Fritids- och naturvårdsnämnden	3	2	3	0
Gatu- och trafiknämnden	-20	-1	-20	-5
Fastighetsnämnden	6	10	10	75
Byggnadsnämnden	2	1	0	1
Räddnings- och beredskapsnämnden	4	6	2	8
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	1	1	1	1
Nämnden för serveringstillstånd och lotterie	0	1	0	0
Överförmyndarnämnden	-2	-1	0	0
SUMMA UPPDRAGSNÄMNDER	63	90	23	128
Styrelsen för vård och bildning	103	137	-21	85
Produktionsnämnden för självstyrande kom	12	7	-4	4
Styrelsen för teknik och service	11	6	5	5
SUMMA PRODUKTIONSSTYRELSER/NÄI	126	150	-20	93
Finansförvaltningen	36	95	17	-62
SUMMA KOMMUNEN	250	354	41	167

Resultat per bolag

(miljoner kronor)	Utfall	Utfall	Prognos	Budget
	Jan-aug 2011	Jan-aug 2010	Jan-dec 2011	Jan-dec 2011
Resultat efter finansiella poster i helägda bolag:				
Uppsala Stadshus AB	-26	-18	-42	-9
Uppsalahem, koncern	100	81	1 709	37
Uppsala Kommuns Fastighets AB	128	7	115	8
Uppsala Kommuns Industrihus, koncern	21	36	25	28
Uppsala Parkerings AB	-2	-1	-2	-3
AB Uppsalabuss	-10	-5	-13	0
Gamla Uppsala Buss, koncern	15	-1	33	7
Fyrishov AB	3	2	1	-2
Uppsala stadsteater AB	-35	-32	-58	-58
Uppsala Konsert & Kongress AB	-12	-8	-17	-12
Uppsala Vatten och Avfall AB	1	-2	2	0
Uppsala Kommuns Gasgenerator AB	0	0	0	0
	181	58	1 751	-3
Elimineringar och justeringar	-31	-14	-74	-47
Uppsala Stadshuskoncernen	150	43	1 676	-50
Resultatandel i delägda bolag:				
Destination Uppsala AB 60,0 %	1	0	-1	0
Grafiskt Utbildnings Center, koncern 68,6%	-3	1	-5	-2
Upplands Lokaltrafik, koncern 29%	-5	-2	2	0
	-7	-1	-4	-2

Nettoinvesteringar per nämnd

(miljoner kronor)	Bokslut 201108	KF-budget 2011	Prognos	Avvikelse budget-prognos
Kommunstyrelsen	6	17	15	2
Valnämnden	0	0	0	0
Barn- och ungdomsnämnden	0	1	0	1
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	0	1	0	1
Socialnämnden för barn och unga	0	1	0	1
Nämnden för vuxna med funktionshinder	0	1	0	1
Äldrenämnden	0	1	0	1
Kulturnämnden inkl stadsarkivet	3	9	8	0
Fritids- och naturvårdsnämnden	7	59	23	36
Gatu- och trafiknämnden	100	296	249	47
Fastighetsnämnden	112	570	295	275
Byggnadsnämnden	2	2	2	0
Namngivningsnämnden	0	0	0	0
Räddnings- och beredskapsnämnden	3	7	7	0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	0	0	0	0
Nämnden för serveringstillstånd och lotterier	0	0	0	0
Överförmyndarnämnden	0	0	0	0
Styrelsen för vård och bildning	21	58	58	0
Produktionsnämnden för självstyrande kommunala st	5	10	10	0
Styrelsen för teknik och service	9	20	20	0
Finansförvaltningen	0	0	0	0
Ofördelat		50	0	50
Summa nettoinvesteringar	270	1 100	688	413
Exploatering	-91	0	-237	237
Försäljningar	-20	0	-22	22

Kommunfullmäktige

Utlåtande avseende delårsrapport 2011-08-31

Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål för den ekonomiska förvaltningen som fullmäktige beslutat om.

De finansiella mål som beslutats är:

- Resultatet skall utgöra 1 % av summan av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning.
- De skattefinansierade investeringarna skall långsiktigt finansieras till 75 % med egna medel (= redovisat resultat med tillägg för avskrivningar).

Vi har översiktligt granskat Uppsala kommuns delårsrapport per 2011-08-31. En översiktlig granskning är mer inriktad på analys och mindre på detaljgranskning. Granskningsresultatet framgår av revisionsrapport som utarbetats av PwC.

Vi bedömer att:

- delårsrapporten i allt väsentligt uppfyller kraven enligt den kommunala redovisningslagen,
- det finansiella resultatet i delårsrapporten inte är helt förenligt med de av fullmäktige fastställda målen. Det finansiella målet att resultatet skall utgöra 1 % av summan av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning uppnås i delårsbokslutet men inte i lämnad prognos. Målsättningen att de skattefinansierade investeringarna långsiktigt skall finansieras till 75 % med egna medel uppnås inte i lämnad prognos för 2011 men beräknas att uppnås för perioden 2009-2011.

Övriga iakttagelser som gjorts och som bör beaktas är:

- Vi har under flera år pekat på svårigheterna att kunna bedöma måluppfyllelsen i kommunens verksamhet. Vi har under 2011 påbörjat ett särskilt projekt för att belysa denna fråga. Vi avser att ta upp en dialog med kommunstyrelsen och nämnderna i syfte att förbättra möjligheterna till uppföljning av verksamhetsmålen. Med hänvisning till detta har ingen granskning gjorts av nämndernas verksamhetsmål vid delårsbokslutet.
- I budgeten för 2011 beräknas nettokostnadsökningen till 3,3 %. Nettokostnadsökningen i prognosen för 2011 överstiger budget med 146 mkr och rensat för jämförelsestörande poster blir avvikelserna 167 mkr och nettokostnadsökningen 6,6 %. Det innebär en ökning som är dubbelt så hög som budgeterat. Enligt vår uppfattning är det därför av stor vikt att kommunledningen noggrant följer nettokostnadsutvecklingen och snabbt vidtar åtgärder för att komma till rätta med obalansen. Med en

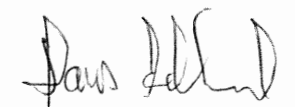
fortsatt kostnadsutveckling som överstiger ökningstakten för skatteintäkter och kommunalekonomiskutjämnning kan det innebära att betydande förluster uppstår för de närmaste åren.

- Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, Nämnden för vuxna med funktionshinder, Socialnämnden för barn och unga och Gatu- och trafiknämnden redovisar prognoser med negativa resultat och bedömer att anvisade ramar kommer att överskridas. Negativa resultat lämnas även i prognoserna för Styrelsen för Vård och bildning och Produktionsnämnden för självstyrande skolor. Det är väsentligt att åtgärdsplaner utarbetas och från vår sida vill vi framföra vikten av att beslutade/föreslagna åtgärder genomförs och kompletteras med ytterligare åtgärder om så krävs.
- Det är även väsentligt att beakta att lämnad prognos innehåller flera osäkerhetsfaktorer avseende bl.a. att kostnaderna för försörjningsstöd ökar, risk för nedjustering av skatteprognosen, att anpassning av bemanning av personal inom skolan inte följer volymutvecklingen. Vidare har lämnad prognos inte beaktat effekten av den sänkta diskonteringsränta som ligger till grund för pensionskuldsberäkningen.

Uppsala den 10 november 2011

Lars-Olof Lindell
Ordförande

Jörgen Ullenhag
Vice ordförande

Hans Edlund

Birgitta Erixon

Roger Fransson

Ove Heimfors

Sture Jansson

Niclas Malmberg

Sophia Resman

Inger Söder-Wolgast¹

Gunilla Zetterling

¹ Godkänt men förhindrad att skriva på.

Revisionsrapport

Delårsrapport 2011 Uppsala kommun

Peter Alm
Pär Månsson

25 oktober 2011

Sammanfattande bedömning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens delårsrapport för perioden 2011-01-01 – 2011-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för 2011.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige beslutat. Revisorernas uttalande avges i den bedömning som de avlämnar till kommunfullmäktige i samband med att delårsrapporten behandlas.

Vi bedömer att delårsrapporten sammanställts utifrån fastställda riktlinjer för nämnder, förvaltningar och bolag.

Vi bedömer att delårsrapporten i stort uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och att den är upprättad enligt god redovisningssed.

Inledning

Bakgrund

Kommuner är enligt den kommunala redovisningslagen (KRL), skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början.

”Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten som enligt 8 kap. 20 a § skall behandlas av fullmäktige och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.”

Revisorernas bedömning av delårsrapporten ska grundas på det ekonomiska resultatet och uppfyllelsen av fullmäktiges mål för ekonomi och verksamhet.

Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningen syftar till att bedöma om delårsrapporten ger svar på följande revisionsfrågor.

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Granskningen av delårsbokslutet är översiktlig i syfte att ge underlag för att bedöma utfallet gentemot de finansiella mål som fullmäktige fastställt.

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

Kommunens revisorer har under flera år pekat på svårigheterna att kunna bedöma måluppfyllelsen i kommunens verksamhet. Vi har, på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna, under 2011 påbörjat ett särskilt projekt för att belysa denna fråga. Revisorerna avser att under hösten 2011 ta upp en dialog med kommunstyrelsen och nämnderna i syfte att förbättra möjligheterna till uppföljning av verksamhetsmålen. Med hänvisning till detta har ingen granskning gjorts av nämndernas verksamhetsmål vid delårsbokslutet.

Granskningen av delårsrapporten omfattar:

- Övergripande granskning av driftsredovisning, investeringsredovisning, resultat- och balansräkning per 2011-08-31.
- Fördjupad granskning har skett av Nämnden för vuxna med funktionshinder, Barn och ungdomsnämnden, Äldrenämnden och Utbildnings och arbetsmarknadsnämnden. Styrelsen för vård och bildning och Styrelsen för teknik och service har granskats översiktligt.
- Avstämning av att förvaltningsberättelsen och att nämndernas redovisningar är utformade i enlighet med kommunens anvisningar.

I bilagor redovisas rapporterna för de nämnder som granskats.

Metod

Granskningen har utförts genom:

- Analys av nyckeltal för ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen.
- Granskning av specifikationer och underlag till väsentliga balansposter i den omfattning som krävs för att i allt väsentligt säkerställa en riktig och rättvisande redovisning.
- Granskning av rutiner för periodisering och stickprovskontroller av att intäkter och kostnader periodiserats riktigt.
- Översiktlig analys av resultaträkning samt resultatprognos för året.
- Intervjuer med berörda tjänstemän.

Samtliga belopp är i mkr och belopp inom parentes avser motsvarande period föregående år.

Granskningsresultat

Instruktioner till delårsrapporten

Ekonomihandboken som är utlagd på kommunens intranetsystem innehåller samlade bokslutsanvisningar för periodbokslut, delårsbokslut och helårsbokslut. Det finns en anvisning för produktionsnämnderna och en anvisning för uppdragsnämnderna. Anvisningarna innehåller mallar för rapportering, beskrivning av vilka resultatanalyser som skall genomföras, hur periodiseringar skall göras för olika poster i resultat- och balansräkningarna, hur avstämningar skall göras generellt och för specifika konton, dokumentation av bokslutsarbetet i bilagor etc. Av anvisningarna framgår att arbetet med delårsbokslutet skall göras med samma noggrannhet och precision som helårsbokslutet. Vår bedömning är att anvisningarna är tydliga och överskådliga samt på ett bra sätt beskriver hur arbetet med bokslutet skall utföras. Vår bedömning är att anvisningarna utgör ett bra stöd i bokslutsarbetet och bidrar till tillförlitlighet i nämndernas rapportering av delårs- och årsbokslut.

Delårsrapporten

Delårsrapporten är uppbyggd enligt följande:

- En finansiell analys presenteras som syftar till att utreda om kommunen har en ekonomi i balans. Analysen utgår från begreppen:
  - Resultat, vilken balans har kommunen haft över sina intäkter och kostnader under året, inkl prognos, och över tiden.
  - Kapacitet, vilken kapacitet har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt.
  - Risk, finns några risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet.
  - Vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen.
- Uppdragsnämndernas verksamhet.
- Verksamheter i styrelseform (tidigare produktionsnämnderna).
- Verksamhet i bolagsform.
- Resultaträkning, kassaflödesanalys, balansräkning och notapparat.
- Resultat och investeringar per nämnd.

Bedömning

Delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti 2011 vilket är i överensstämmelse med KRL. Delårsrapporten innehåller alla de delar som föreskrivs i den kommunala redovisningslagen. Vi bedömer att den finansiella analysen på ett strukturerat och överskådligt sätt beskriver om kommunens ekonomi är i balans. Det finansiella läget utvärderas genom att de finansiella målen för en god ekonomisk hushållning följs upp mot utfallet och vilken kapacitet kommunen har för att kunna nå målen på sikt och vilka riskerna är för att inte nå målen.

God ekonomisk hushållning

Nedan beskrivs måluppfyllelsen avseende de finansiella mål som beslutats av fullmäktige. Vi saknar en samlad beskrivning av detta i delårsrapporten

Bedömning av om de finansiella målen uppnåtts

De finansiella mål kommunfullmäktige beslutat är

1. Ett resultat som uppgår till minst 2 % av skatter och kommunalekonomisk utjämning. Resultatmålet har tillfälligt justerats ned till 1 % för 2011 och 2012 för att sedan höjas till 1,5 % för 2013.
2. De skattefinansierade investeringarna skall långsiktigt finansieras till 75 % med egna medel (=Redovisat resultat med tillägg för avskrivningar).

Måluppfyllelse:

	Utfall augusti	Prognos 2011	Mål
1. Resultat 1 % av skatter & kommunalek.utj.	4,2%	0,5%	1,0%
2. 75 % egenfinansiering av investeringar	183%	60%	75,0%

Att resultatmålet inte uppfylls i prognosen beror främst på att nettokostnaderna ökat betydligt mer än skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning.

Investeringarna i delårsbokslutet uppgår till 270 mkr. Investeringarna i budgeten och prognosen uppgår till 688 mkr respektive 1 100 mkr. Målet för 2011 uppnås inte i lämnad prognos. I delårsrapporten anges att självfinansieringsgraden för perioden 2009-2011 beräknas uppgå till 85 %. Sett över perioden kommer målet därmed att uppnås

Resultatanalys

Belop i mkr	Utfall	Utfall	Budget	Prognos
	2011-08-31	2010-08-31	2011-12-31	2011-12-31
Verksamhetens intäkter	1 207	1 201	1 640	1 843
Verksamhetens kostnader	-6 613	-6 309	-9 920	-10 284
Avskrivningar	-246	-233	-387	-372
Verksamhetens nettokostnader	-5 653	-5 341	-8 667	-8 813
Skatteintäkter	5 141	4 924	7 574	7 711
Kommunalekonomisk utjämning	746	754	1 135	1 120
Finansiella intäkter	82	62	126	125
Finansiella kostnader	-65	-45	-82	-103
Extraordinära poster				
Periodens resultat	250	354	86	41

Vår bedömning är att Uppsala kommun gjort en väl genomarbetad analys av periodens resultat och helårsprognosen för 2011. Väsentliga förändringar i förhållande till motsvarande period föregående år och avvikelser mot budget har analyserats och förklarats av kommunen i resultatanalysen. Baserat på den översiktliga granskning som utförts bedömer vi att analysen är väl underbyggd.

Vid analys av resultatet i delårsbokslutet måste hänsyn tas till semesterlöneskuldens förändring. Flertalet av kommunens personal har semesterår som sammanfaller med kalenderår vilket medför att en fordran på personalen tillfälligt uppstår per 31 augusti till den del den uttagna semestern överstiger vad som intjänats under året. Det innebär att semesterlöneskulden kraftigt minskar jämfört med årsbokslutet och har påverkat resultatet positivt med 101 mkr.

I jämförelse med motsvarande period föregående år har resultatet försämrats med 104 mkr. Skatter och kommunalekonomisk utjämning (keu) har ökat med 209 mkr (348 mkr) eller med 3,7 % (6,5 %) och nettokostnaderna har ökat med ca 312 mkr (268 mkr) eller med 5,8 % (5,4 %). I prognosen beräknas nettokostnaderna för 2011 öka med 6,6 % och skatteintäkter och keu med 3,9 %. Den betydande resultatförsämringen i delårsbokslutet och i prognosen förklaras främst av att ökningstakten för nettokostnaderna avsevärt överstiger ökningstakten för skatteintäkter och keu. Dessutom erhöles ett tillfälligt konjunkturstöd på 189 mkr under 2010 vilket under 2011 ersatts av att keu utökats med 70 mnkr.

I budgeten för 2011 beräknas nettokostnadsökningen till 3,3 %. Nettokostnadsökningen i prognosen för 2011 överstiger budget med 146 mkr och rensat för jämförelsestörande poster blir avvikelserna 167 mkr och ökningen 6,6 %. Det innebär en ökning som är dubbelt så hög som budgeterats. Enligt vår uppfattning är det därför av stor vikt att kommunledningen noggrant följer nettokostnadsutvecklingen och snabbt vidtar åtgärder för att komma till rätta

med obalansen. Med en fortsatt kostnadsutveckling som överstiger ökningstakten för skatteintäkter och keu kan det innebära att betydande förluster uppstår för de närmaste åren. Vi har uppfattat att kommunledningen är medvetna om detta och att det är en prioriterad fråga. I delårsrapporten anges att kostnadsläget är bekymmersamt inför 2012. Vidare konstateras att 2011 års ökningstakt för nettokostnaderna är oroande och att verksamheterna kommer att tvingas anpassa sina kostnader till 2012 års skatteintäktsökning som bedöms uppgå till 3 %. Nämnderna och kommunen har i delårsbokslutet inte redovisat om och i så fall vilka åtgärder som planeras för att komma till rätta med den ekonomiska obalansen. Dock menar tjänstemän på KLK att flera besparingsåtgärder har diskuterats vilka kommer att kunna genomföras inom en snar framtid. Exempel på besparingsåtgärder som diskuterats är att innehålla 1 % av kommunbidraget till nämnderna som ett kommungemensamt sparande. Kommunbidraget kommer också få en starkare koppling till faktiska volymer.

I delårsrapporten uppges att prognosen innehåller flera osäkerhetsfaktorer avseende bl.a. att kostnaderna för försörjningsstöd ökar, risk för nedjustering av skatteprognosen, att anpassning av bemanning av personal inom skolan inte följer volymutvecklingen. Vidare anges att prognosen inte beaktat effekten av den sänkta diskonteringsräntan som ligger till grund för pensionsskultsberäkningen. Skälet till detta är att detta blev känt först i början oktober. Effekten av den sänkta diskonteringsräntan på resultatet 2011 har beräknats till -51 mkr. Det skulle kunna bidra till att kommunen kan komma att redovisa ett negativt resultat för 2011. Med ett negativt resultat kan det bli aktuellt för kommunen att i årsredovisningen redovisa hur det negativa resultatet ska återställas inom de tre år som kommunallagen föreskriver. En återställning av ett eventuellt negativt resultat i kombination med en lägre ökningstakt av skatteintäkterna som signaleras kommer att ställa höga krav på prioriteringar och ledning och styrning av kommunens verksamhet och ekonomi.

Förändring av verksamhetens kostnader:

Belopp i mkr	Utfall		Förändring	%
	2011-08-31	2010-08-31		
Bidrag och transfereringar	-491	-449	-42	9,4%
<i>Varav försörjningsstöd</i>	<i>-162</i>	<i>-154</i>	<i>-8</i>	<i>5,2%</i>
<i>Varav kommunala bolag</i>	<i>-165</i>	<i>-132</i>	<i>-33</i>	<i>25,0%</i>
Entreprenad/köp av verksamhet	-1879	-1664	-215	12,9%
Löner	-2225	-2187	-38	1,7%
Sociala avgifter	-735	-757	22	-2,9%
Pensioner	-225	-211	-14	6,6%
Lokal och markhyror	-449	-443	-6	1,4%
Övriga kostnader	-609	-599	-10	1,7%
Summa	-6613	-6310	-303	4,8%

Försörjningsstödet fortsätter att öka men det ligger inom budgeterade nivåer.

Kostnader för entreprenader och köp av verksamheter har ökat med 215 mkr eller ca 13 %. Kostnaderna har under senare år visat på förhållandevis höga ökningstakter. Denna kostnad uppvisar den största ökningen såväl procentuellt som beloppsmässigt. Det är väsentligt att de bakomliggande orsakerna till kostnadsökningen analyseras. Risk finns att de kan börja driva upp kostnadsutvecklingen i framtiden om andra kostnader, främst personal, inte minskar mer eller i motsvarande mån.

Lönekostnaderna och sociala kostnader har sammantaget ökat marginellt. Antalet anställda har minskat i kommunen, främst som en följd av att verksamheter övergått i extern regi. Delårsrapporten saknar en analys av förändringen av antalet anställda och lönekostnadsförändringar.

Nämndernas resultat

Belopp i Mkr	Resultat	Prognos	Resultat
	2011-08-31	2011-12-31	2010-08-31
Kommunstyrelsen, valnämnd mm	26	22	19
Barn och Ungdomsnämnden	39	25	30
Utbildnings och arbetsmarknadsnämnden	0	-18	2
Nämnden för vuxna med funktionshinder	-3	-4	-3
Socialnämnd för barn och unga	-3	-5	5
Äldrenämnden	35	28	34
Gatu och trafiknämnden	-20	-20	-1
Fastighetsnämnden	6	10	10
Byggnadsnämnden	2	0	1
Räddnings och beredskapsnämnden	4	2	6
Övriga	3	5	6
Totalt uppdrags nämnder	63	23	90
Styrelsen för Vård och bildning	103	-21	137
Styrelsen för självstyrande skolor	12	-4	7
Styrelsen för teknik och service	11	5	6
Finansförvaltningen	36	17	95
Uppsala kommun totalt	250	41	354

Inom Barn och ungdomsnämndens är det främst förskolan som redovisar ett positivt resultat i prognosen. Överskottet beräknas uppgå till 24,3 mkr. Resultatet beror till största del på att 123 barn färre är placerade än vad som budgeterats.

Utbildnings och arbetsmarknadsnämndens negativa resultat i prognosen är främst hänförligt till individ och familjeomsorg. Underskottet kan främst hänföras till försörjningsstödet och beror på att det förbättrade arbetsmarknadsläget ännu inte resulterat i färre biståndshushåll samt att den särskilda satsningen mellan Socialtjänsten och Arbetsförmedlingen (Navet), med syftet att hjälpa arbetslösa med socialbidrag ut på arbetsmarknaden, har gått trögt under 2011.

I delårsrapporten uppges ingen förklaring till det positiva resultatet för Äldrenämnden. Det försämrade resultatet i prognosen uppges bero på ökade kostnader nystartade boenden samt att prognosen från i april grundades på alltför optimistiska antaganden.

Gatu- och trafiknämndens underskott är främst hänförligt till vinterväghållningen.

Sammanställd redovisning

Kommunkoncernens resultat uppgår i delårsbokslutet till 425 mkr (413 mkr) och det prognostiserade resultatet beräknas uppgå till 1 788 mkr (242 mkr). Den avsevärda resultatförbättringen i prognosen är främst hänförlig till Uppsalahem AB. Reavinster i en affärsuppgörelse med Dombrom beräknas uppgå till 1 674 mkr. Även Uppsala kommuns fastighets AB redovisar realisationsvinster på ca 100 mkr som är hänförligt till försäljningen av Kvarnengallerian. Om reavinster exkluderas beräknas kommunkoncernen redovisa en förlust i prognosen för 2011. Bolag med större underskott är Uppsala Stadshus AB – 42 mkr, AB Uppsalabuss -13, Uppsala Stadsteater AB – 58 mkr och Uppsala Konsert och kongress AB-17 mkr.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att den sammanställda redovisningen ger en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden. Koncernredovisningen är i allt väsentligt korrekt upprättad. Kommunens koncernredovisning upprättas enligt klyvningsmetoden, vilket innebär att bolag och stiftelser läggs in i kommunkoncernens resultat- och balansräkning till så stor del som kommunen äger. Underkoncernen Uppsala Stadshus AB med bolag använder sig av förvärvsmetoden.

BILAGOR

1. Nämnden för vuxna med funktionshinder
2. Barn och ungdomsnämnden
3. Äldrenämnden
4. Utbildnings och arbetsmarknadsnämnden
5. Styrelsen för vård och bildning
6. Styrelsen för teknik och service

Granskningsrapport

Delårsbokslut 2011-08-31

Nämnden för vuxna med funktionshinder

Sammanfattande bedömning

Vi bedömer att delårsbokslutet ger en rättvisande bild av nämndens resultat och ställning samt att det är upprättat enligt anvisningarna.

Kommunens revisorer har under flera år pekat på svårigheterna att kunna bedöma måluppfyllelsen i kommunens verksamhet. Vi har, på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna, under 2011 påbörjat ett särskilt projekt för att belysa denna fråga. Revisorerna avser att under hösten 2011 ta upp en dialog med kommunstyrelsen och nämnderna i syfte att förbättra möjligheterna till uppföljning av verksamhetsmålen. Med hänvisning till detta har ingen granskning gjorts av nämndernas verksamhetsmål vid delårsbokslutet.

Granskningsresultat

Vi har tagit del av nämndens analys av delårsbokslut och prognos. Vår bedömning är att analysen är väl genomarbetad och upprättade enligt kommunens bokslutsanvisningar.

I nedanstående tabell redovisas utfallet 2011-08-31, utfall 2010-08-31, budget 2011 och prognos 2011.

Belopp i mkr	Utfall 11-08-31	Utfall 10-08-31	Förändring mellan åren	Budget 2011	Prognos 2011
Verksamhetens intäkter	755,6	725,6	30,0	1 133,8	1 134,0
varav internt	728,1	699,8	28,3	1 090,5	1 091,3
Kostnader					
Personalkostnader	-0,7	-23,9	23,1	-1,1	0,0
Övriga kostnader	-757,9	-704,0	-53,8	-1 132,7	-1 137,7
Avskrivningar	-0,2	-0,4	0,2	0,0	0,0
Summa kostnader	-758,8	-728,3	-30,5	-1 133,8	-1 137,7
Finansnetto	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0
Resultat	-3,2	-2,7	-0,5	0,0	-3,7

I nedanstående tabell redovisas utfallet 2011-08-31, utfall 2010-08-31, prognos för helåret och budget per verksamhetsområde.

Belopp i mkr				
Resultat	Bokslut	Bokslut	Prognos	Budget
	11-08-31	10-08-31	helår	helår
Totalt	-3,2	-3,8	-3,7	0,0
Politisk verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0
Vård och omsorg om funktionshindrade	-2,1	-19,0	-0,3	-4,6
Individ- och familjeomsorg, missbrukarvård och övrig vuxenvård	-2,0	14,2	-4,6	3,4
Familjerätt	0,9	1,0	1,2	1,2

Nämnden gör ett underskott för delårsbokslutet på totalt 3,2 mkr. Nämnden har en bättre fördelning av kommunbidraget mellan ansvarsområdena 2011 jämfört med 2010. Nämnden har ökade kostnader för IT-system med 2,3 mkr inklusive kostnader för extra personal i samband med införandet av det nya verksamhetssystemet Siebel. Kostnaderna för korttidsvården är 1,9 mkr högre än budgeterat. Omplaceringar till billigare långtidsplaceringar har skett och området har fortsatt fokus.

Kostnaderna inom Missbrukarvård för vuxna har ökat med ca 5 mkr jämfört föregående år och är högre än budgeterat. Varje LVM placering kostar ca 100 tkr per månad. Antalet placeringar har ökat med fem stycken jämfört med föregående år.

Noteringar från granskning av balansräkningen

Tillgångar (mkr)	2011-08-31	2010-08-31	Skillnad
Maskiner och inventarier	1,2	2,7	-1,4
Kundfordringar	12,8	11,8	1,0
Övriga kortfristiga fordringar	1,5	0,1	1,5
Fordran Finansförvaltningen	128,1	20,0	108,1
Förutbetalda kostn och upplupna int	13,5	13,6	-0,2
Summa tillgångar	157,1	48,2	108,9
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	-3,2	-2,7	-0,4
Långfristiga skulder	2,0	2,2	-0,2
Leverantörsskulder	126,8	28,4	98,4
Övriga kortfristiga skulder	0,7	4,2	-3,4
Upplupna kostn och förutbet intäkter	30,8	16,2	14,6
Summa eget kapital och skulder	157,1	48,2	108,9

Den största förändringen mot föregående år avser kommuninterna leverantörsskulder som fanns vid månadsskiftet och som betalades först i september 2011. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har också ökat jämfört med föregående år vilket beror på att nämnden i större utsträckning har externa leverantörer som ofta fakturerar i efterskott.

2011-10-17/Samuel Meytap

Granskningsrapport

Delårsbokslut 2011-08-31

Barn- och ungdomsnämnden

Sammanfattande bedömning

Vi bedömer att delårsbokslutet ger en rättvisande bild av nämndens resultat och ställning samt att det är upprättat enligt anvisningarna.

Kommunens revisorer har under flera år pekat på svårigheterna att kunna bedöma måluppfyllelsen i kommunens verksamhet. Vi har, på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna, under 2011 påbörjat ett särskilt projekt för att belysa denna fråga. Revisorerna avser att under hösten 2011 ta upp en dialog med kommunstyrelsen och nämnderna i syfte att förbättra möjligheterna till uppföljning av verksamhetsmålen. Med hänvisning till detta har ingen granskning gjorts av nämndernas verksamhetsmål vid delårsbokslutet.

Granskningsresultat

Vi har tagit del av nämndens analys av delårsbokslut och prognos. Vår bedömning är att analysen är väl genomarbetad och upprättade enligt kommunens bokslutsanvisningar.

I nedanstående tabell redovisas utfallet 2011-08-31, utfall 2010-08-31, budget 2011 och prognos 2011.

Belopp i mkr	Utfall 11-08-31	Utfall 10-08-31	Förändring mellan åren	Budget 2011	Prognos 2011
Verksamhetens intäkter	2 369,0	2 251,7	117,3	3 543,9	3 554,7
varav internt	2 228,0	2 115,8	112,2	3 340,3	3 342,7
Kostnader					
Personalkostnader	-24,5	-22,9	-1,6	-36,7	-36,2
Övriga kostnader	-2 305,7	-2 198,3	-107,4	-3 506,8	-3 492,9
Avskrivningar	<u>-0,3</u>	<u>-0,3</u>	0,0	<u>-0,5</u>	-0,5
Summa kostnader	-2 330,5	-2 221,5	-109,0	-3 544,0	-3 529,6
Finansnetto	0,0	-0,1	0,1	0,1	0,0
Resultat	38,5	30,1	8,4	0,0	25,1

I nedanstående tabell redovisas utfallet 2011-08-31, utfall 2010-08-31, prognos för helåret och budget per verksamhetsområde.

Belopp i mkr				
Resultat	Bokslut 11-08-31	Bokslut 10-08-31	Prognos helår	Budget helår
Totalt	38,5	30,1	25,1	0,0
Politisk verksamhet	0,1	0,1	0,0	0,0
Fritid och kultur	-1,8	-0,7	-3,4	-4,5
Förskola	16,1	8,1	24,3	0,0
Skolverksamhet för åldern 6-15 år	10,5	3,2	-6,3	-4,3
Obligatorisk särskola	5,7	9,9	7,4	8,8
Vård och omsorg om funktionshindrade	7,9	9,5	3,1	0,0

Förskolan redovisar ett resultat med 16,1 mkr att jämföra med 8,1 mkr föregående år. Prognosen för helåret är ett överskott med 24,3 mkr. Resultatet beror till största del på att 123 barn färre är placerade än vad som budgeterats.

Grundskolan redovisar ett resultat med 10,5 mkr att jämföra med 3,2 mkr föregående år. Prognosen för helåret är ett underskott med 6,3 mkr. En omfördelning av kommunbidraget har skett till obligatorisk särskola med 4,3 mkr vilket motsvarar underskottet i budgeten. Prognosen visar på ytterligare 2 mkr i underskott. Kostnaderna för skolbarnomsorg i prognosen är högre än i budgeten samtidigt som kostnaderna för förskoleklass och grundskola beräknas bli lägre än budgeterat. Antalet elever i förskoleklass och grundskola har ökat med 75 elever jämfört med föregående år.

Noteringar från granskning av balansräkningen

Tillgångar (mkr)	2011-08-31	2010-08-31	Skillnad
Anläggningstillgångar	0,9	1,4	-0,5
Kundfordringar	4,8	4,5	0,3
Övriga kortfristiga fordringar	58,6	50,1	8,5
Förutbetalda kostn o uppl intäkter	7,4	14,5	-7,1
Summa tillgångar	71,6	70,4	1,3
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	38,5	30,0	8,5
Skuld till Finansförvaltningen	1,2	0,8	0,3
Leverantörsskulder	14,9	22,6	-7,7
Upplupna kostn o förutb intäkter	17,0	16,9	0,1
Summa eget kapital och skulder	71,6	70,4	1,3

Bedömning

Vår granskning av balansräkningen har inte medfört några väsentliga noteringar. Vår bedömning är att bokslutet är upprättat enligt kommunens anvisningar och att bokslutsdokumentationen håller en tillfredställande standard.

2011-10-17/Helene Westberg

Granskningsrapport

Delårsbokslut 2011-08-31

Äldrenämnden

Sammanfattande bedömning

Vi bedömer att delårsbokslutet ger en rättvisande bild av nämndens resultat och ställning samt att det är upprättat enligt anvisningarna.

Kommunens revisorer har under flera år pekat på svårigheterna att kunna bedöma måluppfyllelsen i kommunens verksamhet. Vi har, på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna, under 2011 påbörjat ett särskilt projekt för att belysa denna fråga. Revisorerna avser att under hösten 2011 ta upp en dialog med kommunstyrelsen och nämnderna i syfte att förbättra möjligheterna till uppföljning av verksamhetsmålen. Med hänvisning till detta har ingen granskning gjorts av nämndernas verksamhetsmål vid delårsbokslutet.

Granskningsresultat

Vi har tagit del av nämndens analys av delårsbokslut och prognos. Vår bedömning är att analysen är väl genomarbetad och upprättade enligt kommunens bokslutsanvisningar.

I nedanstående tabell redovisas utfallet 2011-08-31, utfall 2010-08-31, budget 2011 och prognos 2011.

Belopp i mkr	Utfall 11-08-31	Utfall 10-08-31	Förändring mellan åren	Budget 2011	Prognos 2011
Verksamhetens intäkter	1 238,4	1 146,4	92,0	1 853,7	1 857,0
varav internt	1 088,9	1 042,7	46,2	1 703,6	1 698,3
Kostnader					
Personalkostnader	-62,4	-35,7	-26,7	-102,6	-97,1
Övriga kostnader	-1 139,2	-1 074,8	-64,4	-1 742,8	-1 729,0
Avskrivningar	-1,7	-1,4	-0,3	-6,6	-2,5
Summa kostnader	-1 203,3	-1 111,9	-91,4	-1 852,0	-1 828,6
Finansnetto	-0,3	-0,2	-0,1	-1,7	-0,4
Resultat	34,8	34,3	0,5	0,0	28,0

I nedanstående tabell redovisas utfallet 2011-08-31, utfall 2010-08-31, prognos för helåret och budget per verksamhetsområde.

Belopp i mkr				
Resultat	Bokslut	Bokslut	Prognos	Budget
	11-08-31	10-08-31	helår	helår
Totalt	34,8	34,3	28,0	0,0
Politisk verksamhet	0,1	0,2	0,1	0,0
Vård och omsorg om äldre och funktionshindrade	35,7	34,1	27,9	0,0
Individ- och familjeomsorg, missbrukarvård och övrig vuxenvård	-1,0	-0,6	-2,3	0,0

Resultatet för perioden kan förklaras av att kostnaderna för två nya vårdboenden, som har startats under året, har uppstått successivt och kommer att leda till ökade kostnader under hösten. Kostnaderna för räntor och avskrivningar för dessa vårdboenden är dock lägre än budgeterat.

I budgeten ingick reserveringar för kostnader för en upphandling som avbrutits under våren samt för oplanerade vårdhändelser. Dessa reserveringar har inte tagits i anspråk i så stor omfattning som budgeterats och i prognosen beräknas reserveringarna inte heller tas i anspråk fullt ut.

Noteringar från granskning av balansräkningen

Tillgångar (mkr)	2011-08-31	2010-08-31	Skillnad
Maskiner och inventarier	8,6	8,4	0,2
Kundfordringar	19,8	11,2	8,6
Övriga kortfristiga fordringar	6,4	3,2	3,2
Fordran Finansförvaltningen	262,4	196,4	66,0
Förutbetalda kostn och upplupna int	6,2	593,9	-587,7
Summa tillgångar	303,4	813,1	-509,7
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	34,8	34,3	0,5
Långfristiga skulder	10,0	9,3	0,7
Leverantörsskulder	186,7	116,9	69,8
Övriga kortfristiga skulder	8,9	12,7	-3,8
Upplupna kostn och förutbet intäkter	63,0	639,9	-576,9
Summa eget kapital och skulder	303,4	813,1	-509,7

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter samt upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har minskat väsentligt jämfört med föregående år till följd av nya rutiner vid bokning av kommunbidrag.

Vår bedömning är att bokslutet är upprättat enligt kommunens anvisningar och att bokslutsdokumentationen håller en tillfredsställande standard.

2011-10-17/Helene Westberg

Granskningsrapport

Delårsbokslut 2011-08-31

Utbildning och arbetsmarknadsnämnden

Sammanfattande bedömning

Vi bedömer att delårsbokslutet ger en rättvisande bild av nämndens resultat och ställning samt att det är upprättat enligt anvisningarna.

Kommunens revisorer har under flera år pekat på svårigheterna att kunna bedöma måluppfyllelsen i kommunens verksamhet. Vi har, på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna, under 2011 påbörjat ett särskilt projekt för att belysa denna fråga. Revisorerna avser att under hösten 2011 ta upp en dialog med kommunstyrelsen och nämnderna i syfte att förbättra möjligheterna till uppföljning av verksamhetsmålen. Med hänvisning till detta har ingen granskning gjorts av nämndernas verksamhetsmål vid delårsbokslutet.

Granskningsresultat

Vi har tagit del av nämndens analys av delårsbokslut och prognos. Vår bedömning är att analysen är väl genomarbetad och upprättade enligt kommunens bokslutsanvisningar.

I nedanstående tabell redovisas utfallet 2011-08-31, utfall 2010-08-31, budget 2011 och prognos 2011.

Belopp i mkr	Utfall 11-08-31	Utfall 10-08-31	Förändring mellan åren	Budget 2011	Prognos 2011
Verksamhetens intäkter	1 096,5	1 072,3	24,2	1 650,4	1 652,4
varav internt	901,8	878,8	23,0	1 351,7	1 352,8
Kostnader					
Personalkostnader	-48,6	-45,9	-2,7	-79,3	-75,4
Övriga kostnader	-1 048,4	-1 024,4	-24,0	-1 570,7	-1 594,4
Avskrivningar	<u>-0,2</u>	<u>-0,2</u>	0,1	<u>-0,4</u>	-0,4
Summa kostnader	-1 097,1	-1 070,5	-26,6	-1 650,4	-1 670,2
Finansnetto	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Resultat	-0,5	1,9	-2,4	0,0	-17,8

I nedanstående tabell redovisas utfallet 2011-08-31, utfall 2010-08-31, prognos för helåret och budget per verksamhetsområde.

Belopp i mkr

Resultat

	Bokslut 11-08-31	Bokslut 10-08-31	Prognos helår	Budget helår
Totalt	-0,5	1,9	-17,8	0,0
Politisk verksamhet	-0,1	-0,1	-0,1	0,0
Infrastruktur, skydd m.m.	-0,3	0,1	0,0	0,0
Fritid och kultur	-0,1	-0,2	0,0	0,0
Gymnasie- och gymnasiesärskola	5,6	13,4	8,7	0,0
Kommunal vuxenutbildning	11,3	1,4	6,0	0,0
Individ- och familjeomsorg	-29,8	-28,2	-41,3	0,0
Flyktningmottagande	-4,2	-2,5	-3,0	0,0
Arbetsmarknadsåtgärder	17,1	18,0	11,9	0,0

Nämnden redovisar ett underskott för delårsbokslutet på totalt 0,5 mkr. De ansvarsområden som avviker mest mot budget är Kommunal vuxenutbildning, Individ- och familjeomsorg och Arbetsmarknadsåtgärder. Överskottet i kommunal vuxenutbildning beror främst på nämnden erhöll extra stöd för lärlingsverksamhet under 2011 som inte beaktades i bugeten. Underskottet i Individ- och familjeomsorgen är i nivå med föregående år. Underskottet kan främst hänföras till försörjningsstödet och beror på att det förbättrade arbetsmarknadsläget ännu inte resulterat i färre biståndshushåll samt att den särskilda satsningen mellan Socialtjänsten och Arbetsförmedlingen (Navet), med syftet att hjälpa arbetslösa med socialbidrag ut på arbetsmarknaden, har gått trögt under 2011. Överskottet i Arbetsmarknadsåtgärder kan därför delvis hänföras till uteblivna satsningar på projekt för att motverka utanförskapet för dessa personer.

Noteringar från granskning av balansräkningen

Tillgångar (mkr)	2011-08-31	2010-08-31	Skillnad
Materiella anläggningstillgångar	0,2	0,4	-0,2
Kundfordringar	2,2	2,5	-0,3
Övriga kortfristiga fordringar	3,4	3,0	0,4
Fordran Finansförvaltningen	106,0	111,7	-5,7
Förutbetalda kostn och upplupna int	49,6	45,0	4,5
Summa tillgångar	161,3	162,6	-1,3
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	-0,5	1,9	-2,4
Långfristiga skulder	0,2	0,0	0,2
Leverantörsskulder	92,3	97,3	-5,0
Övriga kortfristiga skulder	2,7	1,7	1,0
Upplupna kostn och förutbet intäkter	66,5	61,7	4,8
Summa eget kapital och skulder	161,3	162,6	-1,3

Vår granskning av balansräkningen har inte medfört några väsentliga noteringar. Vår bedömning är att bokslutet är upprättat enligt kommunens anvisningar och att bokslutsdokumentationen håller en tillfredställande standard.

2011-10-17/Samuel Meytap

Granskningsrapport

Delårsbokslut 2011-08-31

Styrelsen för vård och bildning

Sammanfattande bedömning

Vi bedömer att den finansiella rapporten i delårsbokslutet ger en rättvisande bild av styrelsens resultat och ställning samt att det är upprättat enligt anvisningarna.

Kommunens revisorer har under flera år pekat på svårigheterna att kunna bedöma måluppfyllelsen i kommunens verksamhet. Vi har, på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna, under 2011 påbörjat ett särskilt projekt för att belysa denna fråga. Revisorerna avser att under hösten 2011 ta upp en dialog med kommunstyrelsen och nämnderna/styrelserna i syfte att förbättra möjligheterna till uppföljning av verksamhetsmålen. Med hänvisning till detta har ingen granskning gjorts av styrelsens verksamhetsmål vid delårsbokslutet.

Granskningsresultat

Vi har tagit del av styrelsens analys av delårsbokslut och prognos. Vår bedömning är att analysen är väl genomarbetad och upprättade enligt kommunens bokslutsanvisningar.

I nedanstående tabell redovisas utfallet 2011-08-31, utfall 2010-08-31, budget 2011 och prognos 2011.

Belopp i mkr	Utfall 11-08-31	Utfall 10-08-31	Förändring mellan åren	Budget 2011	Prognos 2011
Verksamhetens intäkter	3 564,8	3 600,4	-35,6	5 310,0	5 332,8
Kostnader					
Personalkostnader	-2 399,4	-2 408,3	8,9	-3 687,6	-3 726,2
Övriga kostnader	-1 036,2	-1 026,9	-9,3	-1 590,5	-1 587,8
Avskrivningar	-22,9	-24,8	1,9	-34,9	-34,4
Summa kostnader	-3 458,5	-3 460,0	1,5	-5 313,0	-5 348,4
Finansnetto	-3,6	-3,7	0,1	-5,5	-5,4
Resultat	102,7	136,7	-34,0	-8,5	-21,0

I nedanstående tabell redovisas utfallet 2011-08-31, utfall 2010-08-31, prognos för helåret och budget per division.

Belopp i mkr

Resultat

	Bokslut 11-08-31	Bokslut 10-08-31	Prognos helår	Budget helår
Summa divisionerna	102,7	136,7	-21,0	-8,5
Kultur och samhälle	7,2	10,8	1,7	-2,5
Utbildning och lärande	80,1	79,6	-24,0	0,0
Vård och omsorg	12,4	38,9	15,0	10,0
V & B Gemensamt	2,9	7,4	-13,7	-16,0

Division Utbildning och lärande redovisar ett resultat med 80,1 mkr vilket är i nivå med 79,7 mkr föregående år. Prognosen visar på ett underskott med 24 mkr. En gymnasieskola har övergått till Nämnden för självstyrande skolor 2011-01-01. Intäkterna påverkas av lägre volymer inom grundskolan och gymnasiet samtidigt som kostnaderna har ökat mer än vad grundersättningen har räknats upp. Lokalkostnaderna har ökat i samband med att renoverade lokaler har tagits i bruk och vid start av nya verksamheter.

Årsprognosen visar på ett resultat med -21 mkr. Avvecklingskostnader finansierades tidigare delvis av kommunledningens "avvecklingsfond" men från och med 2011 finansieras avvecklingskostnaderna helt av Vård och bildning. Vidtagna åtgärder inom grundskolan och gymnasieskolan till följd av elevminskning förväntas inte få full effekt under innevarande år.

Noteringar från granskning av balansräkningen

Tillgångar (mkr)	2011-08-31	2010-08-31	Skillnad
Materiella anläggningstillgångar	152	154	-2
Varulager	8	8	0
Kundfordringar	301	209	92
Övriga kortfristiga fordringar	6	9	-3
Fordran Finansförvaltningen	229	355	-126
Förutbetalda kostn och upplupna int	54	62	-8
Summa tillgångar	750	797	-47
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	308	257	51
Långfristiga skulder	162	168	-6
Leverantörsskulder	62	74	-12
Övriga kortfristiga skulder	9	6	3
Upplupna kostn och förutbet intäkter	209	292	-83
Summa eget kapital och skulder	750	797	-47

Vår granskning av balansräkningen har inte medfört några väsentliga noteringar. Vår bedömning är att bokslutet är upprättat enligt kommunens anvisningar och att bokslutsdokumentationen håller en tillfredställande standard.

2011-10-17/Helene Westberg

Granskningsrapport

Delårsbokslut 2011-08-31

Styrelsen för Teknik och Service

Sammanfattande bedömning

Vi bedömer att delårsbokslutet i allt väsentligt ger en rättvisande bild av styrelsens resultat och ekonomiska ställning per 2011-08-31. Vi bedömer att nämndens resultatanalys är tillfredsställande ur ett finansiellt perspektiv.

Kommunens revisorer har under flera år pekat på svårigheterna att kunna bedöma måluppfyllelsen i kommunens verksamhet. Vi har, på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna, under 2011 påbörjat ett särskilt projekt för att belysa denna fråga. Revisorerna avser att under hösten 2011 ta upp en dialog med kommunstyrelsen och nämnderna i syfte att förbättra möjligheterna till uppföljning av verksamhetsmålen. Med hänvisning till detta har ingen granskning gjorts av nämndernas verksamhetsmål vid delårsbokslutet.

Granskningsresultat

Ekonomi

Styrelsens analys av verksamheten består av periodens utfall i jämförelse med prognos och budget. Analysen innehåller information om händelser av betydelse och verksamhetsutveckling. Nämnden rapporterar även resultat per verksamhet.

I nedanstående tabell redovisas utfall per augusti 2011 jämfört med utfall motsvarande period 2010 samt budget och prognos för helår 2011.

Belopp i mkr	Resultat	Resultat	Budget	Prognos	Resultat
	2011-08-31	2010-08-31	2011-12-31	2011-08-31	2010-12-31
Verksamhetens intäkter	659,9	606,3	976,3	997,1	1 010,5
Kostnader					
Köp av verksamhet	-148,4	-129,0	-250,2	-220,5	-240,3
Personalkostnader	-240,2	-224,8	-361,9	-375,4	-351,5
Lokalkostnader	-53,5	-48,8	-60,2	-67,4	-80,4
Övriga kostnader	-189,4	-180,0	-274,8	-303,0	-307,5
Avskrivningar & nedskrivningar	-10,8	-10,9	-18,0	-16,8	-16,6
Summa kostnader	-642,3	-593,5	-965,1	-990,6	-996,2
Finansnetto	-1,2	-1,4	-2,2	-1,9	-2,1
Avkastningskrav	-5,0	-5,0	-7,5	-7,5	-7,5
Resultat	11,4	6,4	1,4	4,5	4,7

Resultatet för perioden är väsentligt högre än föregående år. Huvudsakligen förklaras ökningen av högre försäljning till Gatu- och Fastighetskontoret samt att det föregående år ingick kostnader om 3 mkr avseende förtida uppsägning av lokaler. Asfaltsprogrammet är tidigarelagt och fastighetskontoret har både investerat i fastighetsbeståndet och utfört löpande underhåll av fastigheterna vilket påverkat resultatet positivt.

Prognosen per augusti är marginellt lägre än budget men innebär en resultatförsämring under det sista tertialet 2011.

Personalkostnaderna är väsentligen högre än föregående år och även i prognosen noteras ytterligare ökning. Antal anställda har ökat och uppgår till 808 årsarbetare (766 årsarbetare f g år). Detta har medfört högre löne- och personalkostnader.

Lokalhyrorna ligger på motsvarande nivå som föregående år för perioden. I prognosen förväntas lokalkostnaderna totalt sett öka med ytterligare 5 mkr jämfört med budget. Lokalkostnaderna förväntas ändå bli betydligt lägre än föregående års utfall.

I nedanstående tabell redovisas utfall per augusti 2011 i jämförelse med utfall för motsvarande period 2010 samt budget och prognos (2011-08) för helår 2011 jämfört med utfall helår 2010.

Belopp i mkr Affärsområde	Resultat	Resultat	Budget	Prognos	Resultat
	2011-08-31	2010-08-31	2011-12-31	2011-08-31	2010-12-31
Ledning	-0,2	-0,9	0,0	-0,6	-0,5
Intern service	2,3	0,1	4,7	-1,8	-1,7
Teknisk service	5,0	4,7	3,0	7,1	9,4
Vägledningsservice	5,4	4,0	0,6	2,6	2,9
Gemensam utveckling	-1,2	-1,5	-3,5	-2,8	-5,4
	11,4	6,4	4,8	4,5	4,7

Samtliga affärsområden visar bättre resultat än för motsvarande period föregående år. I prognosen för helår är det dock endast AO Teknisk service som förväntas kunna bibehålla och också förbättra resultatet ytterligare till bokslutet. En osäkerhetsfaktor som kan påverka resultatutfallet negativt är väderförhållandena och prognosen baserar sig på att verksamheten kan fortgå i full produktion hela året ut.

Intern service har förväntat höga kostnader för omställning och avgångsvederlag om 1,8 mkr vilket drar ner prognosen för helår.

Vägledningsservice har i prognos för helår beaktat ökade kostnader för utbildning och kompetensutveckling.

Noteringar från granskning av balansräkningen

I nedanstående tabell redovisas utgående balanser per augusti 2011 jämfört med motsvarande period 2010 samt ingående balanser för 2011.

belopp i mkr	2011-08-31	2010-08-31	Förändring		2010-12-31
			i kronor	i procent	
Tillgångar					
Fastigheter och anläggningar	10,1	6,0	4,1	67,8%	4,7
Maskiner och inventarier	35,5	36,9	-1,4	-3,7%	38,2
Finansiella	0	0	0,0		4,8
Varulager, förråd	9,5	5,1	4,4	86,5%	3,6
Kundfordringar	59,3	96,6	-37,3	-38,6%	125,1
Kortfristiga fordringar	7,6	6,8	0,8	12,4%	0,1
Förutbet kostnader o uppl intäkter	60,5	62,0	-1,5	-2,5%	1,6
Övriga interna fordringar/skulder	75,2	34,1	41,2	120,9%	86,0
Summa tillgångar	257,8	247,5	10,3	4,2%	264,1
Eget kapital och skulder					
Försäkringsfond	0,0	16,4	-16,4	-100,0%	0,0
Balanserat resultat	93,2	72,1	21,1	29,3%	88,5
Prel resultat, delår	11,4	6,4	5,0	77,6%	4,7
Summa eget kapital	104,6	94,9	9,7	10,2%	93,2
Avsättningar	9,2	10,3	-1,1	-10,2%	9,2
Långfristiga skulder	47,4	49,5	-2,1	-4,2%	48,1
Kortfristiga skulder	3,5	3,4	0,1	2,6%	1,6
Leverantörsskulder	43,1	36,6	6,5	17,7%	59,2
Uppl kostnader o förutbet intäkter	49,9	52,7	-2,8	-5,3%	52,7
Summa skulder	153,2	152,5	0,7	0,4%	170,9
Summa eget kapital och skulder	257,8	247,4	10,4	4,2%	264,1

Kundfordringarna har minskat avsevärt jämfört med föregående år. Det är beloppsmässigt de kommuninterna kundfordringarna som minskat mest, dock utgör interna kundfordringar 83% av kundfordringar totalt.

Försäkringsfonden fördes i bokslutet 2010 om till balanserade vinstmedel i enlighet med våra rekommendationer.

Leverantörsskulder har ökat jämfört med motsvarande period föregående år men är lägre än vid årsskiftet. Förändringarna avser såväl externa som interna leverantörsskulder. Bytet av affärssystem under föregående år har medfört att det i leverantörsskulder (likväl som i kundfordringar) ingår förvaltningsinterna skulder (resp fordringar), d.v.s. där olika affärsområden inom Teknik och Service har fordringar och skulder till varandra som tidigare direkt kvittades internt men som i det nya systemet ligger med 30 dagars betalning. Detta medför en uppblåsningseffekt avseende balansomslutningen som dock elimineras för kommunen totalt. Av leverantörsskulder totalt utgör 83% skulder till externa leverantörer.

Vi har vid vår granskning av balansräkningen inte funnit några väsentliga fel. Det är vår bedömning att balansräkningen ger en rättvisande bild av Styrelsens ekonomiska ställning samt att bokslutsdokumentation håller en tillfredsställande standard.

2011-10-21/ Sanna Jansson